

אי צדיות המישיי

הרב מרדכי יפת יהודה שרעבי

כ"ג בכסלו תשפ"ו | שבת קודש | גליון 179

פרשת וישב

סדר תולדות חכם בעדו שמואל שליט"א

והדליקו נרות
במצרות קדשה

משולחן המלך

עמוד 3

זוהר על הפרשה

עמוד 8

שרפי קודש

עמוד 10

ההלכה היומית

עמוד 12

שאלות מבית הדין

עמוד 12

מדור הילדים

עמוד 14

דרכי הרשב"י

עמוד 15

זמני השבת

הזמנים ע"פ לוח אור החיים

הדלקת נרות	שקיעה	יציאה	ר"ת
16:01	16:41	17:12	17:44
16:18	16:38	17:09	17:40
16:21	16:41	17:13	17:44
16:18	16:38	17:09	17:40

*כמנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

הולולא דצד-יקוא

יום ראשון - כ"ד כסלו

כד, שמעון בן יעקב אבינו ע"ה, קבור ליד כפר טייבה | רבי אברהם חי אמוזג, מח"ס קנה אברהם | רבי חיים חזקיהו מדיני, מח"ס שדי חמד, תרס"ה | רבי מסעוד שטרית בבא סיד | רבי זכריה מנדל מפודתיין, מח"ס מגורת זכריה | רבי כמס סופר, ראב"ד לוב, תשל"ד | רבי אהרן לייב שטיינמן (בן גיטל פייגא), בעל אילת השחר, תשע"ח.

יום שני - כ"ה כסלו

כה, רבי רפאל אברהם שלום שרעבי, נכד הרש"ש בעל דברי שלום, תקפ"ו. | רבי שלמה זלמן מוילנא, אביו של הגר"א, תקי"ט | רבי יעקב עטלינגר, מח"ס ערוך לנר, תרל"ז | רבי אברהם הררי רפול, זקן רבני אר"ץ, תשנ"ב

יום שלישי - כ"ו כסלו

כו, רבי שאול קצין, מח"ס כלילת שאול | רבי יהושע זליג דיסקין, רבה של פרדס חנה, תשל"א | רבי אברהם בן דוד, הראב"ד בעל ההשגות, קבור בצרפת

יום רביעי - כ"ז כסלו

כז, רבי אברהם יצחק בן רבי אהרן דוד הכהן זצ"ל אדמו"ר מתולדות אהרן, תשנ"ז | רבי חיים מצ'רנוביל, מח"ס באר מים חיים, תקע"ג | רבי רפאל שלמה צור, מרבני אלג'יר, מח"ס שו"ת פרי צדיק | רבי אליהו חי בורגיל השני | רבי חיים בר כלפה כהן, מחכמי הדיג'ת, תשל"ה | רבי מאיר ורג'אני, מח"ס מאור עינים, תשי"ג

יום חמישי - כ"ח כסלו

כח, רבי חזקיהו די סילוא, מח"ס פרי חדש, תנ"ח | רבי משה תורג'מן, רבו של הבבא סאלי | רבי נתנאל חיים פאפא | רבי עזרא חמויי, ראב"ד ארם צובא | רבי אברהם מאג'אר, ראש חסידי בית אל | רבי שלמה משה סוזין, הראשון לציון | רבי יצחק ארדיטי, מח"ס יקר ערך | רבי ברוך טוערסקי מהורנסטופל | רבי שלמה דוד כהנא, אבי העגונות

יום שישי - כ"ט כסלו

כט, רבי אברהם מיוחס, מח"ס שדה הארץ | רבי חואתי סרוסי, מרבני אלחאממה תוניס | רבי יהושע משה מבגדד, רבה של גבעתיים | רבי אברהם בכר שמואל מיוחס | רבי שלמה הכהן מוילנא, בעל החשק שלמה, תרס"ו | רבי יעקב חזן | רבי ישראל פרידמן, האדמו"ר מהוסיאטין, תש"ט | רבי יוסף עבאדי שעיו, ממקובלי ירושלים, תשל"ז

יום שבת - ל' כסלו

ל, רבי דוד אופנהיים, אב"ד דרעניץ

מוסדות המייש"ר

פריון נפש

ע"פ הקבלה עם מכתבות מכסף טהור הנערך מדי יום ע"י מו"ר גדול המקובלים

שלוחה 3 א מואטסאפ

לעריכת אזכרות

באירוח צהריים של אברכי ורבני הישיבה כדל סעודת ורבני תורה וקדושה כולל תיעוד שישלח אליכם כוואטסאפ

שלוחה 7 א מואטסאפ

הידור מצווה

הסביבות לספרי תורה, תפילין ומצוות במקורו של מו"ר שליט"א וכן כל ספרי מו"ר

שלוחה 5

רתיקון נפטרים

ע"י בניין אברכים באופן פרטי ליקורך ללא שניות עספים

שלוחה 7

קביעת פגישה למו"ר

אך ורק דרך הטלפון שלוחה 6 הצביע מתבקש בכל לשון של בקשה לא לגידיע ללא קביעת תור-מראש

כול לאברכים מצוינים החזקת אברך ללמוד התורה הקדושה להצלחת

בית הכנסת זמני תפילות ושיעורי תורה שאל את הבוט או היכנס לאחר הישיבה

מכון להוצאת ספרים יתכן להקדיש לעזר

תהלים לילדים להזכרת שמות בלימוד התהלים לילדים שלוחה 10

חלוקת ספרי הזוהר היומי ללא עלות שלוחה 4

לקבלת ההלכה היומית - 2 דק של הלכות יש לשלוח בקשה בואצאפ

בית הוראה שאלות אקטואליות בהלכה שלוחה 2

ישיבה גדולה לבחורים תפארת התורה שלוחה 10

הכל בטלפון אורז:

03-55-20004

www.ravbenayahu.co.il | אורזת ישראל 4 בת-ים
טל'מון וואצאפ 054-4776356 | קו שמינת שיעורים: 073-3718129

יצוב: צחק 'שורא' יוסר
054-655-4554

משולחן המלך

פגעים מסורים ומעשיות השווים לכל נפש
הנערכים משולחן המלך מתוך
שיעור הדרך היומי שנמסר ע"י מרן שליט"א

עורך: הרב מרדכי ג'נדי הי"ד

אז זה 'פכד' וזה קשה, וזה מכביד על הכסא. לכן אומר 'גדולה תשובה שמגעת עד כיסא הכבוד', כי מיד שחוזר אדם בתשובה, מהרהר בתשובה, התשובה מגיעה ישר לכיסא הכבוד, וזה קורה מהר, כי המשקל הוא לא כבד, הוא נוסע מיד.

'באנו תאוות לגרש...'

החנוכה מזכך את הגוף של האדם ומגרש ממנו את התאוות. חנוכה עולה בגימטריה 89. 'גוף' עולה גם 89. כלומר, 'חנוכה' זה ה'גוף', ועל ידי התשובה שעושים עכשיו בחנוכה, זה מזכך ומגרש את כל התאוות והגשמיות. הנה שדולק מגרש את הגשמיות.

הרי אמרנו שהיוונים גזרו שלוש גזרות - 'חדש' 'שבת' ו'מילה'. 'חדש' בגימטריה - 312. 'שבת' - 702. 'מילה' - 85. ביחד זה 1095, שזה בגימטריה 'נפש רוח נשמה חיה יחידה', כי זה מזכך 'נפש רוח נשמה חיה יחידה'.

יש דבר פלא - כתוב, ש'תשובה, תפילה וצדקה מעבירים את רוע הגזירה'. אם נעשה 'נר חנוכה' בגימטריה 339. נכפיל ב-8 ימי החנוכה, יצא 2712, שזה עולה בדיוק 'תשובה תפילה וצדקה מעבירים את רוע הגזירה'.

'היאווש לא שווה גרוש'

ראינו איך אמר לו יעקב לשרו של עשו - "לא אשלחך, כי אם ברכתני". 'אם ברכתני' עולה 723. **ועכשיו, על ידי מה הנאולה תבוא, על ידי 'חזוהר' של רבי שמעון בר יוחאי**. לכן אמר לו 'אם ברכתני' שזה 723. גם כן 'זהר רשב"י' עולה 724 שזה 'אם ברכתני' עם הכולל.

העיקר זה שאדם לא יתייאש, כמו שאומרים רבותינו - **'היאווש לא שווה גרוש'**. היצר הרע תמיד רוצה לייאש את הבן אדם, אבל אסור להתייאש, כי בסוף האדם מרווה, ואם הוא יתייאש עכשיו, מה יצא לו? לכל הפחות יהיה חזק ולא להתייאש.

'אל תגעו במשיחי אלו בחורי הישיבות'

יש סגולה גדולה להכניע את 11 אלופי עשו האמורים בסוף הפרשה. כתוב **'אח ד עשר יום מחורב דרך הר שעיר'**.

הבינה, 'עולם התשובה', יורד אלינו. וזה פלא פלאות. **כי אדם שלא זכה לעשות תשובה ולהגיע 'למעלה' ביום כיפור, עכשיו באה ה'תשובה' אליו.**

ועוד יותר מזה - ביום 'כיפור' אנחנו הלכנו ל'בית המקדש'. ועכשיו, 'המנוחה', 'בית המקדש' בא לכל בית ובית של יהודי. איזה מעלה זאת. לכן צריך לעשות את המצווה בחשק גדול, ולהכין את עצמנו לדבר הגדול הזה.

עונג שבת

'כשיו עוונות קשה לארון לישא את העם'

לכן אמרו רבותינו - 'כל הפתילות והשמנים כשרים לנר חנוכה'. לנר 'שבת', לא. אבל נר 'חנוכה' כל השמנים כשרים. מה פירוש הדבר? 'השמן והפתילה' - הכוונה לנשמות של עם ישראל. וכל השמנים 'כשרים' לבוא ולעשות תשובה עכשיו בימים האלה.

ולכן כתוב 'גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד'. למעשה 'כסא הכבוד' הוא נושא את נושאי, וזה 'הארון' שנושא את נושאי, והוא לא זקוק למלאכים שיישאו אותו. וכשעם ישראל נקיים מהעוונות, אז הארון נושא אותם. אבל כשיו עוונות,

'הדלקה לאחר השקיעה, מדוע?'

הנה אנחנו מגיעים לחג החנוכה, ואחם יודעים שיש תרי"ג מצוות דאורייתא, דהיינו 613 מצוות. רבותינו הוסיפו עוד שבע 'מצוות דרבנן', וביחד זה 620 כמניין 'כתר'. המצווה האחרונה 'דרבנן' היא 'נרות חנוכה', וזה נקרא 'מצוות הכתר', והוא מסדר את הכתר המיוחד למלך מלכי המלכים.

ציווה אותנו הקדוש ברוך הוא להדליק את החנוכה בזמן בין השמשות, כלומר אחרי השקיעה. ואיפה להדליק אותה? - בפתח, במעבר. ולמה? **להגיד לך שאת הנרות הללו שהם בחינת 'כי נר מצווה ותורה אור', תיקח אותם 'במעבר' שעוברים מהעולם הזה לעולם הבא**. כל העולם הזה דומה ל'לילה' וזה 'חושך', העולם הזה הוא 'כלום'. ולכן צריך להעביר אותו עם 'אור' של תורה, ובמעבר שאתה עובר כאן, תיקח איתך את ה-'נר מצווה ותורה אור' שזה העיקר.

לכן אומרים 'מזמור שיר חנוכה הבית לדוד ארומקן' השם כי דליתני ולא שימחת אויבי ל', כי בחנוכה צריך חיזוק לעם ישראל, **כי ימים אלו היו בבחינת חושך** 'להשכיחם תורתך', והקדוש ברוך הוא עזר לנו והוציא אותנו מעבדות לגאולה והרים אותנו משפלות, כך נרות חנוכה מאירים את החשיכה ומחזקים לנו את האמונה ואת התקווה על הניסים ועל הנפלאות שעשה עמנו הקב"ה בימים ההם וגם בזמן הזה. לכן תיקנו שמונת ימי חנוכה.

'בחנוכה עולם התשובה בא אלינו'

'חנוכה' זה ראשי תיבות - 'ח' נרות והלכה ככית הלל', שכל יום הולך ומוסיף. גם 'משיח' שאנחנו מצפים לו זה ראשי תיבות 'מודליקים שמונת ימי חנוכה'. **ועכשיו זה הזמן של ה'תשובה' וצריך בעזרת השם יתברך לעשות תשובה בכל כוחנו**, כי כותב הבני יששכר שהתשובה זה 'עולם הבנה', 'עולם הבריאה' שם 'כיסא הכבוד'. כמו שכתוב 'גדולה תשובה שמגעת עד כיסא הכבוד'.

מה העניין שזה 'בינה' כתוב ש'בינה' זה 'האמא העליונה' - 'אמא עד הוד אֶתְפֹּשֶׁט' כך אומר 'הזוהר'. 'חנוכה' זה ב'הוד', ולכן 'האמא' שהיא בחינת תשובה עד 'הוד' אֶתְפֹּשֶׁט, כלומר עד ה'חנוכה' שזה 'הוד'. יוצא שביום הכיפורים אנחנו עולים לעולם הבנה' ולכן לא אוכלים. אבל ב'חנוכה', 'האמא העליונה' -

מני מרן מ"ר גדול המקובלים
הרב בניהו שמואלי שליט"א

מידי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המיישר | רח' אורט ישראל 4 בת ים

הענינו
שענוני
דף היומי מוסר והלכות

משולחן המלך

לשכ בשלושה, קפצה עליו רוגזו של יוסף. עכשיו למדנו שכל שבט ושבט יש לו צירוף שם 'הויה' כנגדו. 'הויה' עולה 26. נעשה 26 כפול 12 השבטים, וזה עולה 312 בדיוק כמניין 'ישב'. יעקב אבינו רצה לשבת בשלושה. מה פירושו? הוא ידע שאם הוא יצליח לתקן ולברר את כל 'ניצוצי הקדושה' שיש ל-12 השבטים וצריכים לברר כל שבט ושבט כנגד הצירוף שלו - 26 בחינות, ואז יבוא 'משיח' ולא צריך את כל הגלות של 6000 שנה.

אמר יעקב: 'אני יכול עכשיו לסדר את הכל'. יעקב התחיל את העבודה, ויש 312 בחינות לברר. הוא עבר את 'מעבר יבוק'. 'מעבר' עולה בגימטריה 312, וזה הבחינות שצריך לתקן.

אבל הוא הצליח לתקן רק כמניין 'יבק', רק 112. ונשאר לו עכשיו 200 בחינות. כתוב שיעקב אבינו חזר אצל 'פכים' קטנים. 'פך' זה 100. ועוד 'פך', כי כתוב פכים ברכים, וכיחד זה 200. לכן הוא חזר אצל פכים קטנים. ואז קפץ עליו רוגזו של יוסף. מה הוא עשה המולאך? 'יגע בכף ירך יעקב'. 'כף' זה אותיות 'פך'. הצליח יעקב לתקן רק 'פך' אחד. ב-'פך' השני, 'קפץ' עליו רוגזו של יוסף. מה פירושו? 'פך' כותבים עם 'פ' סתורה ו'ך' פתוחה.

גם אם בניך גדולי תורה תדריך אותם

בפרשה שלנו ראינו איך יעקב אבינו אהב את יוסף, ואיך הוא מכבד אותו, כי הוא היה כל הזמן לומד תורה, והיה רואה שהוא 'בזר סוד שלא מאבד טיפה', ומחכים את רכותיו, ויעקב אבינו ראה זאת.

ויש כאן בשבילנו לימוד גדול. הוא ראה 12 שבטים שאין כמותם, ואמר 'הם כבר מחזונים, הם טובים, הם גדולים, כל אחד גבר בטובין, תלמיד חכם, הם לא מקנאים אחד מן השני'. אז מה הוא עשה? הוא עשה בשביל יוסף 'כתונת פסים'. הוא לא חשב בכלל שהם יקנאו בו.

מפה יש מוסר גדול קודם כל - שאדם לא יחשוב שאם יש לו בנים גדולים גם בתורה וגם רבנים גדולים, לא יחשוב שבוז נגמר העולם. עדיין הוא צריך להדריך אותם, ועדיין הוא צריך ללמד להם שידעו.

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידינו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי שי בן דות הי"ו
ודעייתו הצדקנית
יסמין בת פאני תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחיהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

ולכן, מה עושים? יושבים ולומדים ועוסקים בתורה, כש"ס, בפוסקים ועושים 'זוהר הקדוש', סודות התורה. כי 'ישב' זה 'שכב' ראשי תיבות 'שמעון כר יחאי'. ולכן לומדים תורת ה'שכב' ככנס הגדול שיחיה ב'חנוכה' ב'בניני האומה' כדי להשמיד את כל אויבנו וכל שונאינו, ונעשה בע"ה 52 סיומי 'זוהר'. לכן יעקב אבינו ישב ועסק בתורה. כי כשאתה יושב ועוסק בתורה, הם 'הולכים' מאלהם..

חכמת רבי יונתן

מסופר על רבי יונתן אייבשיץ שהיה לו תמיד ויכוחים עם איזה כומר אחד. יום אחד הכומר בא ללעוג עליו ואומר לו 'כבוד הרב, אני יודע שאצלכם נהוג כשהרב נכנס לבית המדרש, כל הקהל עומד לכבוד הרב.

אני רציתי לשאול את כבוד הרב... מה יהיה כשבאותו זמן נכנס עם הרב איזה כלב??, הרי כשנכנס כלב, צריך לשבת כדי שהוא לא יזיק, ואילו לרב צריך לעמוד. אז מה יעשו הקהל??

אמר לו הרב: 'תשמע, עוד לא ניסינו זאת, אבל אתה יודע 'צא וראה מאי עמא דבר', בוא תיכנס איתי ביחד, ואז אני הרב ואתה הכלב, ניכנס ביחד ונראה מה יעשו כולם... ולפי זה נדע...'. פלא פלאות איזה חוכמה הייתה להם.

ביקש יעקב לברר ניצוצות הקדושה...קפץ..

'וישב יעקב' - כותב רש"י, ביקש יעקב אבינו

מה הקשר של 'חורב' ל'הר שעיר'? אלא, מה מכניע את 11 האלופים של 'הר שעיר'? 'חורב', על ידי שעם ישראל נדבק בתורה שניתנה ב'חורב', זה מאיר בהם י"ב 'צירופי הויה' וזה מכניע את 11 'אלופי עשו'. הרי כל אומות העולם התכנסו אצל 'בלעם בן בעור' והתייעצו אותו איך לנצח את עם ישראל. מה אמר להם בלעם? - **כשאתם הולכים לבתי כנסיות ובתי מדרשות ותלמוד תורה, ואתם שומעים את התינוקות מצפצפים בקולם, לא תוכלו עליהם.** כי קש-הקול קול יעקב, הידיים של עשו מתות, ולא תוכלו עליהם בשום צד ואופן. אבל אם חס ושלום אתם תיקחו אותם לצבא, תיקחו את בחורי ישראל האלה שיושבים ועוסקים בתורה, לצבא, אז חס ושלום יהיה אפשר לגבור עליהם. אל תגעו במשח, אלא צריך לשבת ולשקוד על התורה בכל הכוח ולהמית את עשו ע"י 'הקול קול יעקב'.

תשב ותעסוק בתורה והכלבים יילכו

פרשת השבוע עכשיו זה 'וישב יעקב'. יעקב איש תם יושב אוהלים, יושב ושוקד בתורה, וזה מכניע את אלופי עשו.

היה ב'בגד' חכם מנשה שלו, שהיה שומע דרשות מפי חכם יוסף חיים ז"ע, והיה דורש אותם ברכים. הוא דרש דרשה אחת ואמר, שרבי יוסף חיים אמר להם- ידוע כשכלבים נובחים ורודפים אחרי הבן אדם, מה יעשה כדי להשתיק אותם? ישב. עבור הכלבים יש סגולה לשבת. כשאתה יושב, הכלב לא עושה כלום.

וכשראה יעקב את אחד עשר אלופי עשו איך שהם נובחים, מה עשה יעקב? 'וישב יעקב', ישב ללמוד תורה! ראה אותם שאלה נובחים, כל אלופי עשו, לא רק עכשיו אלא גם לעתיד. אמר: 'עכשיו אני אגיד לכם מה עושים. 'יושבים' יושב יעקב'. 'יעקב' זה כל ישראל. כשאומרים 'יעקב' הכוונה זה לעם ישראל.

למסירת שמות לתיקון הנפטר
הנערך בכל ערב ראש חודש

שלוחה 7 03.5520004

סודות עמוקים בכתנות הפסים

אביו שעשה לו כתנות פסים, זה לא סתם כתנות. אומר **'רבנו בחיי'**, שיש בה סודות גדולים - מסר לו כ"ב אותיות התורה, הלביש אותו בדיעות החוכמה. ואומר **'צירור המור'** - כ"ב אותיות יוצאות מ'ברכת כהנים', וגם מכוונים את זה ב'שופר'. יש שם **'אנקתם'**, ראשי תיבות - **'אל נא קרב תשועת מצפך'**. ויש שם **'פסתם'** - ר"ת **'פחדך סר תציא ממאסר'**. יש שם - **'פספסים'** - ר"ת **'פרה סועים פתח סומים ישער מצפים'**. וגם **'דינונים'** - ר"ת **'דלה יוקשים וקבץ נפוצים שמור יה מופלגים'**.

הרמ"ק מביא שכל אחד מהשמות הללו יש לו סגולה בפני עצמו. לא סתם עשה לו יעקב איזה בגד, אלא תפר את הכל ב'שמות הקודש' ובסודות, למשל **'אל נא קרב תשועת מצפך'** - כשאדם מתפלל איזה תפילה ורוצה שהתפילה תתקבל, מכון את השם הזה. **'פחדך סר תציא ממאסר'** - זה ממונה על המזון, שלא יחסר מזונו. **'פרה סועים'**, זה שיהיה בגד לכן אדם ללבוש. **את כל זה עשה במיוחד יעקב אבינו בכתנות של יוסף.**

מ"מים קרים וחמים באותה הכוס...

רואה האדונים של יוסף פטיפר, שכל מה שהוא עושה הקדוש ברוך הוא מצליח אותו. למשל - היה אומר לו **'תביא לי מים'**, היה מביא לו מים, והיה אומר לו **'רציתי חמים'**, אומר לו יוסף **'בטח, הבאתי לך חמים'**, והמים מיד נהפכו לחמים. אומר לו **'לא... רציתי קר כמו קרח'**, ומיד נהפך לקרח. **כל מה שהוא עושה השם מצליח בידו והכל נהפך להיות כמו שהוא אומר.**

אך זכה יוסף בגיל 17, בן הזקונים, לאיזה חלומות של מלכות? ואיך הוא לא נשבר ברוחו כשמשפטים

משולחן המלך

וזה השמן של יעקב. ולכן דלק שמונה ימים, ועד היום הוא נמצא שלם.

אם כך יש לו דין של רודף...

ועכשיו, צריך שאנחנו נטהר את עצמנו. קראנו מה שקרה עם יוסף ואחיו. יעקב אבינו היה מלמד אותו תורה, את מה שהוא למד בבית מדרש **'שם ועבר'**, **יוסף היה קולט כמו ספוג.**

אבא שלו היה שמח, ועשה לו 'כתנות פסים'. יוסף ראה שהאחים שלו מזלזלים בכני השפחות שהם בנים של **'כלה' ו'זלפה'**, והשפחות היו שומרים על בני רחל - בנימין ויוסף. אז התחברו אליהם וראו איך שמזלזלים בהם האחים.

יום אחד, הוא ראה את השכטים אוכלים **'אבר מן החי'**. הוא היה קטן, והם באמת לא אכלו אבר מן החי אלא הם בראו בהמה **'בספר יצירה'**. אז יוסף הלך לאבא ואמר לו: **'תשמע, הם אוכלים אבר מן החי. איך אפשר לעשות דבר כזה? לחתוך לבהמה את הרגל ולבשל אותה? והם מתנאים על בני השפחות, "תועבת השם כל גבה לב".'**

האחים רואים שאבא עשה ליוסף כתנות פסים, ויוסף מדבר עליהם, והוא לא צודק בדיבורים שלו, כי הם לא אוכלים אבר מן החי ולא מזלזלים. ועוד הוא חולם חלומות **'אחד עשר כוכבים משתחוים לי, ואלומות בשדה...'** ולכן אמר **'יש לו דין רודף הקן אדם הזה'**, וחשבו אותו לאחד מה'סטרא אחרא' חס ושלום.

'התיקון של יוסף ואחיו'

הנה ראינו אצל אחי יוסף, איך שיעקב אבינו אהב את יוסף מכל בניו **'כי בן זקונים הוא לו'**. מה זה **'זקונים'**? **'זקן שקנה חוכמה'**, בור סוד שאינו מאבד טיפה. יעקב אבינו לא הצליח את ה'פך' השני. ולמה לא הצליח? **'פך' ראשי תיבות 'פה, כסף, יוסף חטא ב'פה' והוציא דיבה על האחים שלו, ואחיו חטאו ב'כסף' ומכרו את יוסף ב 20 כסף, ולכן לא הצליח יעקב לתקן את ה'פך' הנשאר, כי הם הפכו את ה'פך' ל'כף'. לכן יכל המלאך לנטוע בכף ירך יעקב. כי אות פ' רגילה היא סתומה, ה-פ' של 'פך' היא סתומה וקמוצה ועוד ד' סופית שהיא פתוחה.**

יוסף הביא דיבתם רעה, ופתח את ה'פה', והפך את הפ' הסתומה ל-ף' פתוחה, וזה שימש ל-ף של המילה **'כף'**. מנגד, האחים צריכים לפתוח את ידם לצדקה ולא למכור את יוסף ב-20 כסף. ובזה הם הפכו את ה-ך' הפתוחה שבמילה פך, לכ' סתומה, ואז נהפך מ'פך' להיות **'כף'**. עכשיו מוכן מה שאמרנו רבותינו שיעקב **'ביקש לשבת בשלווה'** וקפץ עליו... מה זה לשב בשלווה? הכוונה, כבר להגיע לגאולה ולא צריך אורך גלות. אבל קפץ עליו רוגזו של יוסף ובניו, והעונן של יוסף היה ה'פה' ושל בניו - **'כסף'**. ועד היום אנחנו מתקנים את הפך שמן הזה - רוגזו של יוסף והכסף של האחים. כדי לתקן את זה, עם ישראל צריך למסור עצמו על פך השמן, על הקדושה ועל הטהרה.

'סוד פך השמן הטהור'

פך שמן חתום כחותמו של כוץ גדול ושמור מכל טומאה כנגד מחשבות היוונים. רצו היוונים לקחת את השמנים ולטמא אותם, ולבטל את ההדלקה בבית המקדש, ולכן טמאו את השמנים. המטרה הייתה לטמאות את עם ישראל ולהעבירם ממצוות השם. וזה סוד **'פך השמן הטהור'**. **מעיקר הדין יכולים היו להדליק בשמן טמא, כי 'טומאה הותרה בציבור'.**

אבל החשמונאים אמרו **'אנחנו רוצים דווקא בטהרה'**. עד שמצאו פך, שזה ה'פך' של יעקב אבינו

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בניהו שליט"א, בתרומת 500 ₪ חד פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצלחתכם, שלט זה מודבק בפתחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידינו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי דוד בן אסתר ה"ו
ודעייתו הצדקנית
נטלי חיה בת רשל תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחיהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

משולחן המלך

צדיק באמונתו יחיה

דיבורים קדושים בענייני "אמונה"
מאת הרב יוסף עבדלחק שליט"א
מאבירי המיסודות

בפרשה זו מוזכר סיפורו של יוסף הצדיק, כל השבטים יצאו לשדה לרעות הצאן, והיחיד שנשאר עם יעקב בידו הוא יוסף הצדיק, יעקב אבינו שמר עליו מאוד, כי הוא ידע שהאחים יכולים להזיק מחמת כל חלומותיו וכו', אולם בהמשך מופיע דבר מענין שבזמן שהיו האחים בשדה ויעקב רצה לקרוא להם, קרא ליוסף ושלחו לקרוא לאחיו, מפני מה יעקב אבינו שלחו הרי הוא מודע לסיכון שבכך, כותב הרמב"ם **שפסוק זה מלמדנו שהגוריה אמת והחריצות שקר, ועצת השם היא תקום**, והתוכחה לכך שהנה יעקב אבינו שמר עליו תמיד, ובסוף יעקב בעצמו שולח אותו לאחיו, והמשך הסיפור ידוע.

למדנו מזה כמה כל חינוך הם מנהלים ומושגים בידיים של השם יתברך, וכמה שאדם מתכן אולם בסוף מה שהשם קבע זה מה שיהיה, זה מה שאנחנו אומרים בפיוט בימים נוראים "לאדם מערכי לב ומה" מענה לשון" היינו שנתן ביד האדם המחשבה והרעיון, אולם "מה" מענה לשון" היינו מה שאדם יוציא מהפה וכל עסקיו אם יצליחו או לא יצליחו זה כבר לא בידיים שלו, אלא מה שהמלך קבע זה מה שיהיה, ולפעמים אדם יכול להכניס סדר יום מסוים שהוא רוצה לעשות, והוא מתכן הרבה חכמים, אולם בסוף קרה לו איזה דבר וכל תכנוניו שעמל עליהם לסדרם הכול השתנה, ולפעמים האדם מאשים את עצמו או את בני ביתו בחוסר הכנה ובחוסר השתדלות וכיוצא, אולם הכול הכל ושקר, כי זה שלא הצלחתי לבצע את מה שתכננתי אינו משום חוסר השתדלות וכו', אלא משום שאבא שבשמיים החליט אחרת לטובתי.

זהו ג"כ מסר של תוכנה, אשר אם נסתכל מפני מה קראו לו תוכנה, וכתבו חז"ל על שם חנו-כה, ויש לשאול מפני מה מועד זה הוא הייד מכל מועדי השנה שנקרא על שם התאריך שלו, וכל חג החג נקרא על שם המהות שלו? מתנתו ובניו והמכבים היו מעט נגד כל אנשי המלחמה המיומנים בקרב הם היו מאות אלפים נגד מיעוט שלא יודעים תכסיסי מלחמה, אולם הם היו חזקים באמונה בהשם יתברך והיו משגשגים פסוק שמע ישראל וכו' וכל חזן היה הורג עם רב, והצליחו הכול בזכות אמונתם החזקה כבודא כל עולמים, משום הכי קראו למועד זה על שם התאריך משום שמהותו הוא חזון אמונה בהשם יתברך, ולכן מדליקים את התנ"כית מתחת לעשרה טפחים כצד השמאלי של הבית כל סימנים אלו מטרם אותה להדליק לכל יהודי בזמן זה את הקשר אם השם יתברך את ההבנה שגם שאני נמצא במצבים קשים, **אבל השם נמצא בכל מקום, וזה הוא האור של התנ"כית לעורר בליבנו את האור של האמונה.**

שנוכה שהתוכנה הנה נצליח לעורר בליבנו את האור של האמונה בהשם ולחיות חיים טובים, שבת שלום חנוכה שמח

מעליו את כתונת הפסים, מבזים אותו כל כך, משליכים אותו לכור מלא נחשים ועקרבים, מוכרים אותו לעבד של הישמעאלים, והישמעאלים למדיינים, והמדיינים למצרים. ומצרים שקועה במ"ט שערי טומאה, ושם הוא נמכר לפוטיפר **שר הטבחים**, רש"י אומר שהיה 'שוחט'. ויש מי שאומר, שהיה הורג נפשות וזה פירוש 'שר הטבחים'.

טעם השם 'פוטיפר'

פוטיפר היה מפטם עגלים לעבודה זרה. ולמה קראו לו פוטיפר? משום שהיה פורע עצמו לעבודה זרה והיה עושה צרכים שלו. ופגעה בו ביוסף, זאת הארורה אשת פוטיפר, שהיא מפתה לעבירה בחלקות פיה. והיא הייתה מבניה טוב טוב בחוכמת הכוכבים, והיא ראתה שיהיה לה מיוסף בן. היא רואה באצטגנונות והוא יפה תואר שאין כמוהו. וכשלא הצליחה לפתותו בחלקות פיה, אז התחילה לפתות אותו בייסורים. עד היכן?

אומרים רבותינו שנתנה ברזל שיפור תחת צווארו שלא יכול היה להוריד את הצוואר. ואף על פי כן הוא לא היה נכנע. 'עינו ככבל רגלו ברזל באה נפשו'. שמה אותו בבית הסוהר והיה שם 12 שנה, ולא נשבר, והשם אתו, "וכל אשר הוא עושה השם מצליח בידו".

'אם ירצה ה'-תקום'

אומרים שפוטיפר רשע היה. ראה שהקדוש ברוך הוא עמו, וכשהיה נכנס לשמשו הוא היה מתפלל ומלחש 'דיבנו של עולם, אתה הוא ביטחוני, אתה פתוני. תני ריבנו של עולם לחן לחסד ורחמים בעיניך ובעיני כל רואי, בעיני פוטיפר הרשע הזה אדוני'. פוטיפר אמר 'מה אתה מלחש? שמא כשפים אתה עושה?'. והוא משיב לו: 'חס ושלום, אני מתפלל שאמצא חן בעיניך'. לכן 'יורא אדוניו כי השם איתו'.

גם הציקה לו אשת פוטיפר ואמרה לו: 'זכי אתה חושב בייסורים אלו לכך? חייך שאני עושקתך בדברים אחרים'. אומר לה - 'הקדוש ברוך הוא עושה משפט לעשוקים'. אמרה 'חוכת אני פרנסה שלך', אומר לה 'נותן לכם לדעבים'. אני 'אני כובלת אותך', אמר 'השם מתיר אסורים'. 'אני כופפת קומתך', והיה אומר לה 'השם זוקק כפופים'. 'אני מסמאה את עיניך', אומר לה 'השם פוקח עיוורים', וכל הזמן שם שמיים בפיו. איפה יש דבר כזה? מה שהיו עושים לו, ברגעים הכי גורליים היה סובל את הייסורים ואומר "עצת השם היא תקום". 'היא' זה- 'אם השם ירצה', אז תקום. כאשר אדם רואה 'היא' (אם השם ירצה), הכל נהיה. כי הוא המחליט. אתה תתפלל, והקדוש ברוך הוא מחליט. מה שטוב בשבילך הוא עושה. זה אמת.

לעקור את ההשתעבדות של התגיון

ועכשיו הנה כל ה'חנוכה' זה ניסים ונפלאות, רק שיהיה שם שמיים שגור בפניו להודות ולהלל. ימי החנוכה הם נועדו לעורר בנו את הכלים לקלוט את ניסי הקדוש ברוך הוא, ולהתחנך לראות את הנפלאות והתשועות, ולהבין שהקדוש ברוך הוא מנהל את עולמו בחסד וברחמים.

היוונים רצו לשכחם תורתך. הם היו אומרים לכן אדם 'תשמע, ההנה הוא לא ביד הקדוש ברוך הוא, אלא בידך. ההנה בידיו ביד בני אדם. אתה המנהיג'. אומר לו: 'הקדוש ברוך הוא מנהיג את העולם'. לכן, 'יון', זה לשון היגיון.

התכלית של 'חנוכה', זה לעקור את ההשתעבדות לשכל ולהיגיון. 'היגיון', זה מלשון 'הגה' (באותיות 'היגיון' יש את המילים- הגה יון), ההנה של יון זה ההיגיון. ההנה הוא אומנם רכיב קטן במכונית, אך הוא המשפיע וקובע איך לנסוע. לפי תרבות יון, כל צעד צריך להסתדר עפ"י השכל. אם זה מסתדר- אז עושים. אם לא הגיוני, אז לא עושים. כפופים להיגיון. אך **אצל השם יתברך אין דבר כזה. יש מסירות נפש. וכי זה הגיוני ששלוש עשרה חשמונאים ינצחו מעצמה כזאת?? אלא הכל זה נגד ההיגיון, כדי להכניע את היוונים.**

אם נצרף את האות צ' למילה 'יון', נקבל- 'ציון'. זה שאמר 'צדיק באמונתו יחיה', ע"י אמונה וצדקות אפשר להפוך את קליפת 'יון', ל'ציון'.

רוצים לקבל את העלון באופן קבוע?

<< להפצת העלון
בבית הכנסת שלכם:
צו קשר בטל: 077-5122948
והקליטו את הודעתכם למערכת:
שם מלא, מס' טלפון לחידה,
שם בית הכנסת, כתובת ועיר

<< להצטרפות במייל:
שלחו מייל לכתובת
office@mrbs.co.il
עם הכותרת "הצטרפות לקבלת
העלון למייל"

יחד נרבה תורה ונפיץ אור!

כל נתיבותיו שלום
לימוד מידות התנהגות ודרכים בדרכי
התעלות "במידות טובות" והנהגות דרך
ארץ נאת הרב משה אהרן זוארץ
שליט"א
מאגרי המוסדות

לאהוב את כולם ללא העדפות

אהרון' – בחור שנוגד באוסטרליה, עלה לארץ הקודש והקים כאן את ביתו, ילדיו לא הגיעו לו בקלות, אהרון בעל חסד גדול היה חכם לקרבה מיוחדת של מן הרב מנחם מן שך זצ"ל, ביקש ודא ממון שיכרכו שיזכה לבנים זכרים, ואכן מן בירכו וזכה אהרון לשמוח בלדת תאומים – שתי בנים.

לחכים הגולים היה צהבה, והם היו קטנים וחלשים, הברית נדחתה, אט אט התחזקו והבריא והתנזקו ונקבע מועד לבית המילה.

אהרון הזמין את הוריו ומשפחתו מאוסטרליה לשמוח בשמחתו שודא גם שמחתם.

כמה ימים לפני הברית, נכנס אהרון לרבו ושאלו אם יוכל לשמש כסנדק לאחר מבניו ובן השני יכבד את אביו שישב סנדק?

הרב שך השיבו: "אשכ בשמחה אבל רק אם אני אחיה סנדק של שניהם".

אהרון שאל: "הרב, אני רוצה גם לכבד את מור אבי". "וודא", השיבו מן, "תן לאבך שישב סנדק על שני הילדים".

"הרב", המשיך אהרון ושאל, "אני רוצה שהרב גם ישב". "כפי שאמרתי לך אני לא יושב סנדק על אחד מהם, או על שניהם אני אשב, או על שניהם כבד את אביך", אמר מן. אהרון כבד בגדול הדור כסנדק ואביו כבד על פי עצת מן באמירת הברית בבית, וכך נחנה הברית בשמחה של כולם שגדול הדור יושב סנדק על התאומים.

עבר כמה ימים ובליטו של אהרון ניקרה השאלה, כשעלה לבית שאל: "רבי, ילמדנו רבנו, מדוע לא הסכים הרב שאבי ישב סנדק על אחד מהם, יש איזה פנא או חסידון באבך?"

מן השיבו: "חלילה! חלילה וחס! אבך יהודי יקר! דא שמע וזכר אמרתי לך שישב סנדק על שני הילדים".

"אז מדוע הרב לא הסכים לשבת סנדק על אחד מהם ואבך היה יושב סנדק על שני?" שאל אהרון.

"אשכ לך", ענה לו מן הרב שך, "ידוע אחר, אדם אינו חי לעולם, דור תולך ודור בא, מנהגו של עולם שאחר הפטירה עורכים הספרים, כותבים מאמרים, מספרים כשכח הפסד ולפעמים מגדלים, אני יודע מתי יגיע יומי, ובשיגעון יליך הדור בני שמונה, עשר אויל אפילו אחר בר מצוה, ואז שידברו וישכחו אותי ואמר האח שישבתי עליו סנדק לאחריו: 'עלי, רשע סנדק גדול הדור הרב שך, ועליך... סכא', אינני רוצה לגרום לשנאה וקנאה בין האחים, לכן העדפתי או לשבת על שניהם או לא לשבת על אחד מהם".

בפרשת השבוע – וישב הובא המעשה של יוסף ואחיו, יש למעשה זה עומקם ורבים רבים ויגעו באחד מהם, אמרו רבותנו (שבת י"ע): לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים, שבשכיל משקל שני סלעים מילת (משי) שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו – נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותנו למצרים.

יוסף קיבל מאביו יחס מועדף שהתבטא בניתנת כחנות הפסים המיוחדת שהביאה לו, והיא היתה מהגדולים שיעורו שנאה וקנאה של אחיו עליו.

ומכאן על האדם ללמוד לא לעשות אפליה בין ילדיו, ולא רק בין ילדיו אלא אף בסביבתו לתת לכל אדם יחס ואהבה ולא להראות העדפה חריגה של אדם על זולתו ולא לערר קנאה ושנאה, ואדרבה לאורכו, לקרב ולהאיר פנים לכל אחד.

ובציצא נחתם מדברי **בעל התניא** ר' שניאור זלמן מלאדי זיע"א שכל יחודי הדור חלק אלוה-ממעל ממש ולכן הוא נזכר באהבה חזנה, שנוכה – אמן.

1. שם בדוי להעמדת העניין. המעשה המובא ספורים והובא גם בספר "נפלאותך אשיתך".

משולחן המלך

רמז כל ההלכות בפסוק אחד

לכן עכשיו צריך להכין את עצמנו לקראת ההדלקה הגדולה הזאת, ובשביל זה אדם צריך ללמוד את ההלכות. מתי הזמן להדליק אותה? כמה טובה? ובאיזה כלי? שיהיה כלי מכובד. ואיך להדליק בזמן, שזה צריך להיות איזה רבע שעה, 20 דקות אחרי השקיעה. אנחנו הספרדים לא מדליקים בשקיעה אלא 20 דקות אחרי השקיעה, זה הזמן.

יש פסוק בתורה שמדומז שמה ההלכות. כתוב בתורה "כף אחת עשרה זהב מלאה קטורת".

כף – זה ר"ת פחות עשרים. אתם יודעים שבחנוכה יש מצווה להניחה עד 20 אמה. למעלה מ-20 אמה פסול. והכי טוב שיהיה פחות מעשרה טפחים.

אחת – הלכה כבית הלל שכיום הראשון מדליקים אחת וביום השני שניים, הולך ומוסיף, כי בית שמאי אומרים – כיום הראשון 'שמונה', כיום השני 'שבע'... לא לעשות כמו בית שמאי אלא כמו בית הלל. 'חנוכה' זה ראשי תיבות – ח' נרות והלכה כבית הלל. ועושים הלכה כבית הלל. ולכן 'אחת' זה ראשי תיבות 'אחת ח' (שמונה) תדליק'.

עשרה – עד מתי מדליקים? עד שתכלה רגל השוק. 'עשרה' זה ראשי תיבות 'עד שתכלה רגל השוק'.

זהב – 'זמנו בין השמשות'.

מלאה – מצוותה להניחה אצל הפתח.

קטרת – קרוב טפח רוחב תדליק, שיהיה טפח ליד הדלת ליד הפתח.

היה לנו הרב שלנו כפורת יוסף רבי אברהם רפול שהיה אומר – 'חנוכה' – 'חופש נעשה, ונלך כותל המערבי'.

דווקא מהצרה צומחת הישועה

פעמים, הנהגת הישועה של השם יתברך היא, שמתוך הצרה מצמיח הקדוש ברוך הוא את הישועה. אדם רואה צרה ומתייאש. אך ידע לו שמתוך הצרה תצמח הישועה. כמו שכתוב 'כי אשכ בחושך, השם אור לי', אפילו בחושך, השם אור לי.

בזמן מלחמת העולם השנייה, הגרמנים עשו שמועך גדולות. היו כבדיטניה פליטים גרמנים יהודים שנמלטו מגרמניה, והבריטים לא רצו להחזיק אותם, כי הם פחדו שאולי חלק מהם מרגלים לטובת גרמניה. ולכן, אספו את כל קבוצת הפליטים הללו, וגירשו אותם באוניות מסחר לאוסטרליה.

לצורך ביצוע המשימה, שחררו אסירים מכית הסוהר, והם שימשו כמלחים על האוניות לקחת את הפליטים לאוסטרליה. יצאה האוניה מנמל אנגליה, והמלחים האלה שהם בעצם פושעים ששחררו מכית הסוהר, **ראו את היהודים שכל אחד מהם עם מזוודות מלאות, והתחילו להתעלל בהם, לקחו להם את כספם. ואת הרבנים היקרים שלא היה להם מה לעשות בהם, זרקו לים, והכל מתוך רשעות.** והיהודים היו בוכים ומבכים, כי זרקו להם את כל הזיכרונות מהעבר, מסמכים ותמונות, לים. כל זה, בנוסף לכסף שגנבו להם. לבסוף, הגיעו הפליטים לאוסטרליה בעירום ובחוסר כל, ולאט לאט התאקלמו באוסטרליה.

אחרי שנים רבות, מצא יהודי אחד יומן של איזה קצין גרמני ששירת באותו הזמן של המלחמה בצוללת גרמנית. הוא כותב באחד הפרקים ומתאר 'אוניית מסחר איטלקית שהוא 'קלט' אותה ברדאר של הצוללת, ורצה להפציץ אותה. אך לפתע הם ראו כל מיני מסמכים שהושלכו מהאוניה לים. בדקו את המסמכים והבחינו שהכל כתוב בגרמנית. **מיד נמנעו מלהפציץ את האוניה שיש בה גרמנים כמותם. ובהוראה שקיבלו מגבוה, הופקדו ללוות את האוניה עד לאוסטרליה,** כדי להגן עליה מפני חוקפים בריטיים אפשריים. לאחר שנוסעי האוניה ירדו, והיא חזרה לאנגליה, הגרמנים זיהו אותה שזו ספינה ששייכת בכלל לאנגלים, ומיד פוצצו אותה עם האסירים שהיו בתוכה. רואים אנו, שאם לא היו זורקים להם את כל המסמכים לזרוע הים, היתה מידת הדין פוגעת בהם. אך לאחר המעשה, התברר גדול הנס שעשה עמם השם יתברך.

הלימוד שלך יהיה **עוד יותר טוב ועוד יותר טוב**.....

שיעור הדף היומי
מפי הרה"ג **דן גבאי** שליט"א

דף היומי במתיקות ובהירות, משניות וימיות, נ"ך, מוסר, מעשיות והלכות

בימים: א, ב, ד, ה, בשיבת המישי"ד רח' אודרט וישראל 4, בת ים
17:40 תפילת ערבית < 18:00 תחילת השיעור

בוא ותגלה שגם אתה יכול לסיים מסכתות בהבנה ובהנאה

שתייה קלה וחמה
לדוחות הלומדים

זוהר על הפרשה

כשיוצא האדם לאויר העולם מקבל את פניו היצר הרע ומתחבר עמו ונדבק אליו

(דף קעט ע"א) ויִשָּׁב יעֲלֶב בארְץ מְגוּרֵי אָבִיו בארְץ כְּנָעַן. רַבִּי חֵיטָא פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים לד) רַבּוֹת רַעוֹת צָרִיק וּמִכְלָם יִצְלָנוּ יְהוָה. תָּא חֲזִי, כְּמָה מְקַטְרְגִין אֵית לִיה לְבַר נֶשׁ מִיּוֹמָא דְקָדְשָׁא בְּרִיד הוּא יִחַב בֵּיה נִשְׁמָתָא (ד"א ל"ג לְבַר נֶשׁ) (לאֲתַקְיָא) בְּהָא עֲלָמָא בא ורָאָה, כְּמָה מְקַטְרִגִים וּמִשְׁטִינִים יֵשׁ לִי לְאָדָם מֵאוּתוּ הַיּוֹם שְׁחָקָבִי נָתַן בִּי נֶשֶׁם בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי הִנֵּשְׁמָה מִיַּעֲצָת לְאָדָם עֲצוֹת טוֹבוֹת שִׁילָךְ בְּדֶרֶךְ ה' וְיִצְחָדִיךְ לֹא חָפֵץ בְּכָךְ וּלְכֹן הוּא נָתַן לָהֶם עִם הָאָדָם. דְּכִיּוֹן דְּנִפְיָךְ בְּרַ נֶשׁ לְאִוִּירָא דְעֲלָמָא, מִיד אֲזַדְמֵן לְאַשְׁתַּתָּא בְּהִדְיָה יֵצֶר הָרַע כְּמָה דְאַתְמוֹר. דְּכִתִּיב, (בראשית ד) לִפְתַּח חֲטָאת רִבְיָ וְגו'. וְכִדִּין אֲשַׁתְּתָף בְּהִדְיָה יֵצֶר הָרַע שְׁהָרִי שִׁינָא הָאָדָם לְאִוִּיר הָעוֹלָם מִיד מְקַבֵּל פְּנֵי יֵצֶר הָרַע בְּכִרְכַּת כְּרוֹכִים הַבָּאִים, וְהוּא מִתְחַבֵּר עִמּוֹ וְנִדְבֵק אֵלָיו כְּמִשְׁ לִפְתַּח חֲטָאת רֹבֵץ, וְהוּא הִינְחָדִיךְ שֶׁנִּקְרָא חֲטָאת, וְאִפְּלִי שֶׁהָאָדָם קִדַּם תְּשֻׁעָה חוֹדְשִׁים בְּכֶטֶן אִמּוֹ בְּכָל זֹאת כְּאִשְׁרֵי הוּא יוֹצֵא נַעֲשֶׂה שׁוֹתָף.

וְתָא חֲזִי, דְּכִתִּיב הוּא וְכָא וְרָאָה, שֶׁכָּךְ הוּא הִינְחָדִיךְ נִמְצָא אֲצִל הַקֶּטֶן מַעַת שְׁנוּלָה, דְּהָא בְּעִדֵּי מִיּוֹמָא דְאַתְיָלִידוֹ, כְּלָחוּ נְטִיר גְּרָמִיחוֹ, וְעִדְקִין מִן גוֹ נִוְרָא, וּמִן כָּל אֲתִרִין בִּישׁוּן שְׁהָרִי הִבְחֻמוֹת מִיּוֹם שְׁנוּלָהוֹ כּוֹל שׁוֹמְרוֹת אֵת עֲצָמָם וּבִרְחוּת מִן הָאֵשׁ וּמִכָּל הַמְקוֹמוֹת הַמְזִיקִים וְהָרַעִים. וְכָר נֶשׁ, מִיד אֵתִי לְאִרְמָא גְרָמִיָּה גוֹ נִוְרָא, בְּגִין דְּיֵצֶר הָרַע שְׁאֵרִי בְּגִיָּה, וּמִיד אֲסִי לִיה לְאִרְחָא בִּישָׁא אֲבָל הָאָדָם מִיד שְׁנוּלָה בא לְזִרוּק עֲצָמוֹ לְזִרוּק הָאֵשׁ הַיּוֹת וְהִינְחָדִיךְ שׁוֹרָה וְנִמְצָא כְּתוּבָה תְּמִיד וּמִטָּה אֵת הָאָדָם לְדֶרֶךְ רַעָה.

וְאִיקְיָמָנָא דְכִתִּיב וְהַעֲמִדְתִּי וְלִמְדִּנִּי, מַה שְׁכָּתוּב, (קהלת ד) טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וְכִסִּיל אִשְׁרֵי לֹא יָדַע לְהִזְהֵר עוֹד. טוֹב יֶלֶד, דָּא הוּא יֵצֶר טוֹב דְּהוּא יֶלֶד מִיּוֹמִין וְעִדְקִין עֲמִיָּה דְכָר נֶשׁ, דְּהָא מִתְּלִיסַר שְׁנִין וְאִילָךְ (עֲמִיָּה) כְּמָה דְאַתְמוֹר טוֹב יֶלֶד זֶה יֵצֶר הָטוֹב שְׁהוּא בא מִיָּמִים מוֹעֵטִים עִם הָאָדָם א"כ יֵצֶר הָטוֹב נִמְצָא יָמִים מוֹעֵטִים מִיֵּצֶר לֵכֵן קוֹרְאִי יֶלֶד שְׁהָרִי יֵצֶר הָטוֹב בא רַק בְּגִיל י"ג כְּמוֹ שֶׁלִּמְדִּנִּי.

מִמֶּלֶךְ זָקֵן וְכִסִּיל. מִמֶּלֶךְ, דָּא הוּא יֵצֶר הָרַע דְּאִיְהוּ אֲקָרִי מֶלֶךְ וְשִׁלִּיט בְּעֲלָמָא עַל בְּנֵי נֶשָׁא מִמֶּלֶךְ זֶה יֵצֶר הָרַע שְׁהוּא נִקְרָא מֶלֶךְ כִּי הוּא שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם עַל בְּנֵי אָדָם. זָקֵן וְכִסִּיל, דְּאִיְהוּ זָקֵן וְדָאִי, כְּמָה דְאַוְקָמוּהָ זָקֵן הוּא וְדָאִי כִּי שְׁפִירִשְׁנִי, דְּכָר אֲתִילִיד בְּרַ נֶשׁ וְנִפְיָךְ לְאִוִּירָא דְעֲלָמָא אִיְהוּ (דף קעט ע"ב) אֲזַדְמֵן עֲמִיָּה דְכָר נֶשׁ. וְעַל דָּא אִיְהוּ מֶלֶךְ זָקֵן וְכִסִּיל שְׁהָרִי כְּאִשְׁרֵי נִוְלָה הָאָדָם וְיוֹצֵא לְאִוִּיר הָעוֹלָם הִינְחָדִיךְ מִזְדִּמֵּן וּמִקְבֵּל אֵת הַיֶּלֶד וּלְכֹן הוּא מֶלֶךְ זָקֵן וְכָל עֲצוֹת הָרִיא עֲצָת סְכָלוֹת.

אִשְׁרֵי לֹא יָדַע לְהִזְהֵר עוֹד, לְהִזְהִיר לֹא כְּתִיב, אֲלֵא לְהִזְהֵר, בְּגִין דְּאִיְהוּ כִסִּיל לְהִזְהִיר לֹא כְּתוּב שְׁאֵו מִשְׁמַע שְׁאִינוּ יוֹדַע לְהִזְהִיר אַחֲרִים, אֲלֵא כְּתוּב לְהִזְהֵר הוּא יֵצֶר הָרַע בְּעֲצָמוֹ כִּי גַם הוּא יֹאכֵד מִן הָעוֹלָם כְּמוֹ שְׁהוּא רֹצֵחַ לְעִשׂוֹת לְאַחֲרִים. וְעֲלִיָּה אָמַר שְׁלָמָה עֲלִיָּה שְׁלֹמֹם (קהלת ב) וְהַכִּסִּיל בַּחֲשֵׁךְ הוֹלֵךְ. דְּהָא מִסּוּסִיתָא דְחֲשֵׁךְ קָא אֲתִיָּא וְלִית לִיה נְהוּרָא לְעֲלָמִין וְעֲלִיָּה אָמַר שְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ וְהַכִּסִּיל בַּחֲשֵׁךְ הוֹלֵךְ כִּי הַחֲשֵׁךְ הוּא עֵינִי הַקְּלִיפֹת שְׁאִפִּילוֹ שְׁהוּא יוֹדַע שְׁהוּא יֹאכֵד מִן הָעוֹלָם לֹא אִיכְפֹת לוֹ, שְׁהָרִי מִפְּסוּלַת הַדִּינִים וְהַגְבוּרוֹת הַנִּקְרָאִים חוֹשֶׁךְ הוּא בא, וְאִין לוֹ אוֹר לְעוֹלָם כִּי הוּא כּוֹלֵל חוֹשֶׁךְ וְגִבּוּרוֹת וּלְכֹן אִינוּ מוֹנַע עֲצָמוֹ מִלְקֻטְרָה.

ילד מסכן וחכם זה היצה"ט, ומלך זקן ובסיל זה היצה"ר

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, תָּא חֲזִי בא וְרָאָה, כְּתִיב טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם. מֵאֵן יֶלֶד מִסְכֵּן מִי הוּא יֶלֶד מִסְכֵּן, הָא אֲוִקָמוּהָ וְאַתְמוֹר דְּאִיְהוּ יֵצֶר טוֹב כְּכִי בִיִּארְנוּ שְׁהוּא יֵצֶר הָטוֹב. אֲבָל טוֹב יֶלֶד, הָדָא הוּא דְכִתִּיב זֶה מִה שְׁכָּתוּב, (תהלים לו) נַעַר הֵייתִי גַם זָקֵנְתִי. וְדָא הוּא נַעַר דְּאִיְהוּ יֶלֶד מִסְכֵּן דְּלִית לִיה מִגְרָמִיָּה כְּלוּם וְזִהוּ הַנַּעַר שְׁהוּא יֶלֶד וְנִקְרָא מִסְכֵּן שְׁהוּא עֵינִי שְׁאִין לוֹ מִשְׁלֹל כְּלוּם אֲלֵא מִה שְׁמִקְבֵּל מִזְדִּמְלוּת וּלְכֹן נִקְרָא חָכָם מִצֵּד הַמְּלָכוֹת שֶׁנִּקְרָאֵת חֲכָמָה. וְאַמְאִי אֲקָרִי נַעַר, בְּגִין דְּאִית לִיה חֲדָתוֹ דְּסִיְהָרָא דְּמִתְחַדְשָׁא תִדִּיר וּמִדּוּעַ נִקְרָא נַעַר לְפִי שִׁישׁ לוֹ חֲדוּשׁ הַלְבָנָה כִּי כְּאִשְׁרֵי הַלְבָנָה מִתְחַדְשָׁת אִוִּר הַחֲדוּשׁ הַזֶּה גַם הוּא מְקַבֵּל מִמֶּנּוּ וְכִמּוֹ שֶׁהַמְּלָכוֹת נִקְרָאֵת נַעֲרָה הוּא נִקְרָא נַעַר וְע"י הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת שֶׁעוֹשִׂים הַתְּחֻנוּתִים הֵיא מִתְחַדְשָׁת בְּכָל יוֹם, וְתִדִּיר אִיְהוּ יֶלֶד מִסְכֵּן כְּמָה דְאַמְרֵן וְתִמִּיד הוּא יֶלֶד מִסְכֵּן וְעֵינִי כִי כִשְׁהִשְׁפַּע מִסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ נִקְרָא עֵינִי בְּחִזְרָה כְּמוֹ שֶׁלִּמְדִּנִּי. וְחָכָם, בְּגִין דְּחֲכָמָה שְׁרִיָּא בֵּיה וְנִקְרָא "חָכָם" כִּיּוֹן שֶׁהַחֲכָמָה שׁוֹרָה בּוֹ שְׁהִיא הַמְּלָכוֹת שֶׁנִּקְרָאֵת חֲכָמָה שׁוֹרָה בּוֹ.

מִמֶּלֶךְ זָקֵן, דָּא הוּא יֵצֶר הָרַע כְּמָה דְאַתְמוֹר מִמֶּלֶךְ זָקֵן וְכִסִּיל זֶה יֵצֶר

בגין דא יפקון מ

הָרַע כְּמוֹ שֶׁלִּמְדִּנִּי. דְּהָא מִן יוֹמָא דְהָיָה לֹא נִפְקַ מִמִּסְאָבוֹתֵיהָ לְעֲלָמִין שְׁהָרִי מִן יוֹם הַיּוֹת לֹא יֵצֵא מִטּוֹמָתוֹ לְעוֹלָם כִּי הוּא בְּחֵךְ הַקְּלִיפֹת, וְאִיְהוּ כִסִּיל. דְּכָל אֲרָחוּי אִינוּן לְאִרְחָא בִּישָׁא, וְאִזִּיל וְסִטִּי לְכִנִּי נֶשָׁא וְלֹא יָדַע לְאִזְדָּרָא וְגַם נִקְרָא כִסִּיל לְפִי שֶׁכָּל דְּרָכֵי הֵם לְחֻטֹּאת אֵת הָאָדָם מִדֶּרֶךְ טוֹבָה לְדֶרֶךְ רַעָה וְהוֹלֵךְ וּמִפְתָּה וּמִטְעָה אֵת בְּנֵי הָאָדָם וְאִינוּ יוֹדַע לְהִזְהֵר אֲלֵא בְּאוֹתָהּ דֶּרֶךְ שְׁפִיתָה אֵת הָאָדָם אֲלֵף פְּעָמִים מִמִּשְׁךְ לְפִתּוֹת אֵת הָאָדָם וְאִינוּ נִזְהָר לְזִמֹּר כְּכִי הִטְעִית אֹתִי בְּדֶרֶךְ זוֹ וְעַתָּה לֹא יִשְׁמַע לִי. וְאִיְהוּ אֲתִי עִם בְּרַ נֶשׁ בְּחִסְקוֹפִין בְּגִין לְאַסְטָאָה לֹון מֵאִרְחָא טָבָא לְאִרְחָא בִּישָׁא, וְהוּא בא עִם בְּנֵי אָדָם בְּעִלְלוֹת דְּבָרִים כְּדִי לְפִתּוֹת מִדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה לְדֶרֶךְ הָרַעָה.

מדוע היצה"ר קודם להיות עם האדם לפני היצר הטוב

תָּא חֲזִי, עַל דָּא אֲקָרִים עִם בְּרַ נֶשׁ בִּישָׁא דְאַתְיָלִיד בְּגִין דְּיִהִימִין לִיה בא וְרָאָה, עַל זֶה הַקִּדְרִים הִינְחָדִיךְ לְהִיּוֹת עִם הָאָדָם מִיּוֹם הוֹלְדוֹ לְפָנֵי שְׁהוּא שֶׁל יֵצֶר הָטוֹב כְּדִי שְׁכָאֲשֶׁר תְּהִיָּה מִלְחָמָה בֵּין יֵצֶר הָרַע לְיֵצֶר הָטוֹב. דְּהָא כְּכִי רִגִּיל אֵל הִינְחָדִיךְ וְכְּתוּב צָדִיק הִרְאָשׁוֹן בְּרִיטוֹ. דְּהָא כְּדִי אֲתִי יֵצֶר טוֹב לֹא יִכִּיל בְּרַ נֶשׁ לְמַהִימָנָא לִיה וְדָמִי עֲלִיָּה כְּמִטּוּלָא שְׁהָרִי כְּאִשְׁרֵי יָבֵא לוֹ יֵצֶר הָטוֹב לֹא יוֹכֵל הָאָדָם לְהִאֲמִין לוֹ כִּי נַעֲשֶׂה לוֹ יֵצֶר הָטוֹב כְּמִשָּׁא כְּכִי כִי הִתְיַגֵּל לְהִתְפַּתּוֹת אַחֲרֵי יֵצֶר הָרַע וְיִהִיָּה לוֹ קֶשֶׁה לְהִתְגַּבֵּר עֲלָיו. כְּנִוְנָא דָּא תְּנִינִן, מֵאֵן הוּא רִשְׁעָ עֲרוּם, דָּא הוּא מֵאֵן דְּאַקָרִים לְאַטְעָנָא מְלוּי לְקָמִי דִּינָא עַד לֹא יִתִּי חֲבֵרִיָּה מֵאֲרִי דְדִינָא כְּעֵין זֶה לִמְדִּנִּי, מִי נִקְרָא רִשְׁעָ עֲרוּם זֶה שְׁהוּא מְקָרִים לְטַעוֹן דְּבָרֵי לְפָנֵי הַדִּין עוֹד לְפָנֵי שִׁיבָא חֲבָרוֹ בְּעַל הַדִּין. כְּמָה דְּאֵת אָמַר כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, (משלי יח) צָדִיק הִרְאָשׁוֹן בְּרִיטוֹ וְגו'. וְכָא רַעָהוּ וְחִקְרוּ: הָרִי לְפָנֶיךָ שֶׁהִרְאָשׁוֹן שְׁכָא בְּעֵינִי רִיב הוּא יִדְמָה לְצָדִיק וְצוֹדִיק.

חכמת המסכן שהוא יצר הטוב בזויה

כְּנִוְנָא דָּא (הוּא גִיָּא הָאִי) רִשְׁעָ עֲרוּם, כְּמָה דְּאֵת אָמַר כְּעֵין זֶה הוּא יֵצֶר הָרַע שְׁהוּא רִשְׁעָ עֲרוּמוֹי שְׁמִפְתָּה לְכִנִּי אָדָם כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּפִסְקוֹ, (בראשית ג) וְהִנְחָשׁ הָיָה עֲרוּם וְהִנְחָשׁ הוּא יֵצֶר הָרַע הִיָּה עֲרוּם וּמִתְנַהֵג בְּעִרְמָה. וְהוּא אֲקָרִים וְשְׁרִי עֲמִיָּה דְכָר נֶשׁ עַד לֹא יִתִּי חֲבֵרִיָּה לְאַשְׁרָאָה עֲלִיָּה וְמָה עוֹשֶׂה, מְקָרִים לְבָא מִיד לְאָדָם עַד שְׁלֵא יָבֵא חֲבָרוֹ יֵצֶר הָטוֹב לְהִיּוֹת עִמּוֹ כִּי הוּא רֹצֵחַ לְנַצַּח וּלְכַבּוֹשׁ אֵת הָאָדָם. וְכְּגִין דְּאִיְהוּ אֲקָרִים וְהָאִי אֲטַעֲיִן טַעֲנִיתָה עֲמִיָּה וְלִפִּי שְׁהוּא הַקִּדְרִים וְהוּא יֵצֶר הָרַע טוֹעֵן טַעֲנוֹת וּמַעֲנוֹת שֶׁל עִם הָאָדָם וּמְדַבֵּר עִמּוֹ

זוהר על הפרשה

בפרץ לפניו וגו' שאם לא היה משה שהגן עליהם היה ח"ו משמיד את כל העולם. ובגין כך קדשא בריך הוא נטיל לזכאה מביניהו וסליק ליה מעלמא, וכדין אתפרע וגבי דיליה ולק הקב"ה לזקא את הצדיק מבין בני אדם ומסלק אותו מן העולם ואז שאין את הצדיק שיגן עליהם הקב"ה נפרע מן הרשעים וגובה את שלו מהם. סופיה דקרא וסוף הפסוק מוכיח על זה, **כי מפני הרעה נאסף הצדיק. עד דלא ייתי רעה לשלטא על עלמא נאסף הצדיק שפירושו**, עד שלא תבא הרעה נאסף הצדיק כדי שכאשר תבא הרעה לא יהיה מי שיגן עליהם ואז יקבלו את עונשם. (ד"א כי מפני הרעה נאסף עד לא ישלוט הרעה בעלמא) דבר אחר כי מפני הרעה, דא יצר הרע פירוש אחר, "הרעה" הוא יצר הרע הוא השטן שעומד ומקטרג ואומר מה שראיתם שהם צדיקים הם היו חוטאים, לכן הקב"ה אומר ומוכיחם ואלמלא הצדיק הם היו חוטאים, לכן הקב"ה אומר לשטן תסלק את הצדיק ונראה איך הם מתנהגים.

בזכות הצדיק מתעכב הדין מלכוד לעולם

תא חזי, יעקב שלימו דאבהו הוה ואיהו קאים לקיימא בגלותא בא וראה, יעקב הוא בחיר שבאבות שמתו היתה שלימה והוא היה עומד להיות בגלות מצרים שכבר מלידת יצחק נגזרה מידת ועבדום ועינו אותם. אבל מנו דאיהו צדיק אתעכב דינא דלא שלטא בעלמא אבל מתוך שהיה צדיק נתעכב הדין של הגלות הקשה הזו שלא שלט בעולם. דהא כל יומי דיעקב לא שרא דינא על עלמא, וכפנא אתבטלת שהיה כל ימיו של יעקב אבינו לא היה דין שריו בעולם והרעב נתבטל בזכותו. ואוף חכי בימוי דיוסף דאיהו דיוקנא דאביו (פיון דאיהו מת מיד). לא שרא גלותא (דינא על עלמא). בגין דאיהו אגין עליהו כל יומיו אותו הדבר היה בימיו של יוסף הצדיק לא התחילה עדיין הגלות שהיה בדמות אביו בכל המובנים והוא הגן עליהם במשך כל ימי חייו, פיון דאיהו מת, מיד שרא עליהו גלותא כיון שיוסף הצדיק מת מיד שרתה עליהם הגלות. כמא דאת אמר (שמות א) וימת יוסף וגו', וסמך ליה הכה נתחכמה לו ומיד כתוב אח"כ הכה נתחכמה לו שהתחילו להשתעבד בהם. ובתים ועוד כתוב וימרדו את חייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים וגו'. בגוונא דא בכל אתר דשריא זכאה (על) בעלמא, בגיניה קדשא בריך הוא יגין על עלמא כעין זה בכל מקום שנמצא צדיק בעולם בזכות הקב"ה מן על העולם, וכל זמנא דאיהו קיים, דינא לא שרא על עלמא והא אתמר וכל זמן שאותו צדיק חי ונמצא בעולם אין דינים ואין גזרות קשות על העולם כמו שלמדנו.

הוא אתרעי ביה לפי שהקב"ה רוצה בו וחפץ בו ולכן מדכאו ביסורים כי רוצה לזכות אותו בעוה"ב. ובגין כך קדשא בריך הוא אתרעי בהוה בר נש ושוזיב ליה מכלא בהאי עלמא ובעלמא דאתי, זכאה חולקיה ולק הקב"ה חפץ ובוחר באותו אדם ומציל אותו מכל הצרות בעולם הזה ובעולם הבא והכוונה שכאשר רואה הצדיק הצרה הבאה עליו ועדיין לא ממש היא בתוקפה כבר הקב"ה מציל אותו והצדיק מכיר בזה אשריו ואשרי חלקו.

כל זמן שהצדיק בעולם אין דין בעולם

(דף קפ ע"א) וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען, רבי יוסי פתח, (ישעיה נז) הצדיק אכר ואין איש שם על לב ואנשי חסד נאספים באין מבין כי מפני הרעה נאסף הצדיק. הצדיק אכר, בזמנא דקדשא בריך הוא אשגח בעלמא ולא הוי עלמא ברקא יאות, ואזמנא דינא לשרייא על עלמא בזמן שהקב"ה משגיח בעולם ואין העולם מתנהג כפי שצריך לילך בדרך ה' ואז מזמנא הדין לשרות על העולם. בדין קדשא בריך הוא נטיל זכאה דאשתכח ביניהו ואז הקב"ה לזקא איזה צדיק שנמצא ביניהם, בגין דישרי דינא על פלוה אתרני, ולא ישתכח מאן דיגין עליהו כדי שהדין ישרה ויחול על אחרים ועתה לא ימצא מי שיגן עליהם.

משה רבנו הציל את כל העולם לאחר מעשה העגל

דהא כל זמנא דזכאה שארי בעלמא, דינא לא יכיל לשלטא על עלמא שהיה כל זמן שהצדיק נמצא בעולם הדין והצרות לא יכולים לשלוט בעולם. מנלן ממושה מדין אנתנו לומדים זאת ממושה שהגן על ישראל בחטא העגל, דכתיב, (תהלים קו) ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד

ומפחה אותו, כד אתי חכריה דאיהו יצר הטוב, אכאיש ליה לבר נש בחדיה ולא יכיל לזקא רישיה וכאשר יבא אח"כ חברו שהוא יצר הטוב, רע לו לאדם וקשה לו מאוד להיות עם יצר הטוב ולא יכול לזקוף את ראשו ולהרימו למעלה, כאילו אטעין על כתפיה כל מטולין דעלמא כאילו שם על כתפיו כל המשאות של העולם. בגין הוהא רשע ערום דאקדים עמיה לפי שאותו רשע ערום שהוא יצר"ה כבר הקדים ומילא את ראשו של זה בדברי הכל ותאותו, ועל דא אמר שלמה ועל זה אמר שלמה (קהלת ט) וחקמת המסכן בזויה ודבריו אינם נשמעים, בגין דהא אקדים אתרא שחקמת המסכן שהוא יצר הטוב בזויה לפי שהקדים כבר אחר את טענותיו והראה לו כמה טובות התאות ולכן דבריו אינם נשמעים.

ועל דא כל דייני דקביל מבר נש מלה עד לא ייתי חכריה על כן כל דין המקבל דברי טענותיו של אדם עד שלא יבא חברו, כאילו מקבל עליה טעווא אחרא למחמינותא נעשה כאילו מקבל עליו עבודה זרה שטועים אחריה להאמין בה. אלא (משלי יח) ובה רעהו וחקרו, ודא הוא ארץ דבר נש זכאה אלא צריך שימתין הדין עד שיבא חברו ואז יבואו שניהם יחד ואז יחקור את דבריהם וזהו דרך של אדם צדיק, דהא בר נש זכאה דא הוא דלא הימין להוהא רשע ערום דיצר הרע, עד דייני חכריה דאיהו יצר טוב שהיה דרך אדם צדיק זהו שלא יאמין לאותו רשע שהוא יצר"ה עד שיבא חברו שהוא יצר הטוב, ובגין דא בני נשא אינון כשלין לעלמא דאתי ולכן בני האדם מפני שהם מאמינים ושומעים את יצר"ה בתחילה הם נכשלים לעתיד בעולם הבא וח"ו הולכים לגיהנם בתחילה כי שמעו את יצר"ה בראשונה.

הצדיק מתגבר על יצר"ה והקב"ה מציל אותו בעוה"ב ובעוה"ב

אכל הוהא זכאה דאיהו דחיל למאריה אבל אותו צדיק שהוא ירא מהקב"ה, כמא בישין סביל בהאי עלמא בגין דלא יהימין ולא ישתתף בהוהא יצר הרע. וקדשא בריך הוא שוזיב ליה מכלהו כמה רעות סובל בזה העולם בגלל שלא האמין ולא משתתף עם היצר"ה כי הוא בא בתחבולות גדולות ועושה לאדם מכשולים שלא יוכל לעמוד בנסיונות אבל בדרך שאדם רוצה לילך בה מולכים אותו והקב"ה מציל אותו מכולם, דהא הוא דכתיב וזה מה שכתוב, (תהלים לד) רבות רעות צדיק ומכלם יצילנו יהוה. רבות רעות לצדיק לא כתיב רבות רעות לצדיק לא כתוב שאם יהיה כך היה משמע שהרעות באות על הצדיק ויחולו עליו וא"כ קשה סוף הפסוק שכתוב ומכולם יצילנו ה' והרי לא הצילו שאנחנו רואים שכבר באו עליו הצרות, אלא צדיק אלא כתוב צדיק שמצד עצמו יש לו יצר"ה ונלחם בו וצריך כל הזמן לכבוש אותו ולהכניעו. בגין דקדשא בריך

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודשו
של מרן הגאון המקובל
חכם **בנידח שמואל** שליט"א
על רבותיו חכמי ישראל **שרפי הקודש**
ומה ששמעו מפי קודשם על רבותיהם זיע"א

שרפי קודש

באוטובוס צפיפות כל כך גדולה של גברים ונשים, סיפר מורנו הרב שליט"א, עד שהם נאלצו לרדת מהאוטובוס בשל כך. הלכו הרבנים לבית הכנסת 'אברהמוב', שם היה הרב מוצפי קורא בתורה. היה שם בבית הכנסת יהודי בשם יונתן בצלאל, שהיה לו אופנוע עם סירה (דהיינו חלק גלולה לאופנוע שניתן לשבת בו), והיה עוזר לחכם יעקב. ביקש ממנו מורנו הרב שליט"א שייקח את הרב מוצפי באופנוע שלו, כי אין זה לכבודו של הרב שהוא צריך לשבת באוטובוס שיש בו צפיפות גדולה של גברים ונשים. וכך היה, כל יום שישי היו חכם יעקב ומורנו הרב שליט"א נוסעים לכותל בסירה המחוברת לאופנוע של יונתן. כך, במשך כמה שנים. רבי יעקב, עם כל גדולתו, לא חש חוסר כבוד בכך. שכן בזמן ההוא חכמי ספרד לא היו מנהיגים בעצמם גינוני כבוד.

מצטער בצער השכינה

בנוסף לימי שישי, היו הולכים לכותל פעמיים בשנה: בט' באב ובשמחת תורה. בט' באב, כשחכם יעקב היה בוכה, גם השמיים היו בוכים עימו. לעומת זאת, בשמחת תורה היה עושה שמחה גדולה – "ישמחו השמים ותגל הארץ".

וסיפר מורנו הרב שליט"א, כי בעיניהם היו רואים את הגאון הגדול, חכם יעקב מוצפי זצ"ל בוכה ומוריד כנחל דמעה בתיקון חצות, עד שהשמיים היו בוכים איתו. וכן ראו את אור עיניו, רכן של כל ישראל, רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל, איך היה בוכה ומוריד כנחל דמעותיו על חרב בית מקדשינו ותפארתנו בכל פעם שהיה אומר תיקון חצות. וכפרט כימי בין המצרים, כאשר היה מדבר על החורבן, היה רבינו עובדיה זצ"ל בוכה מאוד. ומי מדבר על יום תשעה באב, שאז היה בוכה בכיות נוראות.

לא אכל בשר

בבגד, רבי יעקב מוצפי זצ"ל היה ראש השוחטים.

רבי יעקב מוצפי

שהיה קשור בקצהו לידו, וכשהיה עובר חכם יעקב, היה מושך בחבל ומעיר את חכם סלמן משנתו, והיו הולכים יחד ללמוד.

מחליף נעליים

חכם יעקב מוצפי זצ"ל היה לומד בבית מדרש, וכשהיה עייף, היה מניח את ראשו ונרדם שם. היו עוד אנשים שהיו ישנים בבית המדרש, וחלקם היו חולצים את נעליהם לפני שנרדמים. מרוב שהיה הרב מוצפי זצ"ל שקוע בלימוד, היו רואים אותו כל פעם לובש נעליים אחרות, של אחרים שהיו באותה שעה בבית המדרש. כל זה מרוב אהבתו לתורה.

תהיות שבועית

סיפר מורנו הרב שליט"א, שבימי שישי היה נוהג ללכת להתפלל בכותל המערבי, שם היה גם חכם יעקב מוצפי זצ"ל. כל יום שישי היה הרב מוצפי מברכו, ולפי הברכה שנון לו, היה יודע מה יהיה איתו במהלך כל אותו שבוע. הוא היה אומר לחבריו, "השבוע נעשה כך, או נעשה כך...". כי הרב היה מברך אותו ומגלה לו מה יהיה כל השבוע. הוא לא היה צריך להגיד לו לאיזו ברכה הוא צריך, אלא מעצמו היה הרב מברך, ותמיד התקיימו דבריו. ככה זה היה. משהו פלאי פלאות.

נסיעה לכותל באופנוע

כשהיו עולים לאוטובוס ביום שישי כדי לנסוע לכותל המערבי, היו רואים את חכם יעקב מוצפי זצ"ל יושב באוטובוס. היתה

רבי יעקב מוצפי זצוק"ל

חכם יעקב היה גאון גדול. הוא נולד בבגדד, וזכה לדאות את ה"כ איש חי" עד גיל תשע. הוא היה חברותא של חכם סלמן חוגי עבודי ע"ה, שהיה ראב"ד בבית הדין של "העדה החרדית הספרדית" בירושלים, ובבית הדין שלו ישבו תחתיו הרב אלישיב זצ"ל והרב עובדיה יוסף זצ"ל.

כל חי לא אגס ליה, והיה בקיא בכל התורה. כשעלה לארץ, שמח כל כך חכם צדקה חוצין זצ"ל, עד שבירך "שהחיינו", כאומר, "כשכילי כבר בא המשיח".

הוא הנהיג את הישיבה ואת בית הכנסת שלו, שם התקיימו שיעורי תורה רבים. כולם למדו אצלו - אביו של חכם עובדיה, וחכם עובדיה עצמו; אביו של חכם ק ציון אבא שאול... כולם היו תלמידים שלו.

גאון גדול היה חכם יעקב מוצפי זצ"ל, אך פרנסה לא היתה לו. הוא היה חי בעוני גדול, וכל בגדיו היו עשויים טלאים על גבי טלאים. עם כל גדולתו, היה מלמד ילדים לפרנסתו.

ידידים בתורה

חכם סלמן מוצפי זצ"ל וחכם יעקב מוצפי זצ"ל היו בידידות רבה. בתור ילדים, היו קמים כל לילה בחצות (אין ספק שהוריהם נתנו את הסכמתם לכך, מאחר וידעו את גדל תשוקתם ושקידתם בתורה). היה חכם יעקב מוצפי עובר ליד ביתו של חכם סלמן, וחכם סלמן היה מוריד מחלון ביתו חבל

ב'פורת יוסף', שחכם יעקב מוצפי קרא לו על מנת לבקש את עזרתו בנתינת סדר תיקון לאשה שניגשה אליו כמה ימים לפני כן. והמעשה שהיה באותה אשה, כך היה:

האישה באה אל חכם יעקב מוצפי וסיפרה לו שבעלה, שכבר נפטר לבית עולמו, בא אליה בחלום ורצה לחנוק אותה.

"כנראה, נתת לו לעבור על איסור גדול, והוא לא ידע על כך. אם היה יודע, היה עושה תיקון על כך בחיים חיות. עכשיו את בכעיה גדולה. איך עשית דבר כזה?" שאל הרב.

"לא עשיתי דבר כזה," טענה האישה.

למחרת, שוב בא בעלה בחלום ואמר, "את משקרת!" הוא שוב רצה לחנוק אותה. נבהלה האישה, והלכה שוב לרב.

"כבוד הרב, מה אעשה? עוד פעם בא בחלום!" בכתה האישה.

"כבר אמרתי לך! כנראה עשית דבר חמור," התעקש הרב. אך שוב היא סירבה להודות, והלכה.

בפעם השלישית או הרביעית, כשהופיע בעלה בחלום, ההחל הבעל לחנוקה עד שהתעוררה בבהלה. הרגישה כאבים עזים בצווארה מחמת הרגשת החניקה בחלום. בכורך, אף אמרה לה נכדתה שיש סימנים אדומים בצווארה. או אז מיהרה אל הרב והודתה בפניו.

שלח רבי יעקב מוצפי לקרוא לראש השיבה הרב צדקה, שישתתף עמו בהחלטה כיצד ידריכו את האשה לעשות תיקון על חטאה. וכך היה שנתנו לה ראש השיבה והרב תיקון, והכל הסתדר.

שרפי קודש

מקבל הם חלקו ברווחים שהעסקים הניבו, ולא אחוזי ריבית על קח ההלוואה), ולכן אין לך כל סיבה לחשוש.

כעבור ימים מספר חלמה האישה, שאביה המנוח עומד מולה ובידו חרב מלוטשת, והוא מזוהר אותה באזהרה חמורה שתפסיק להלוות לאנשים בריבית.

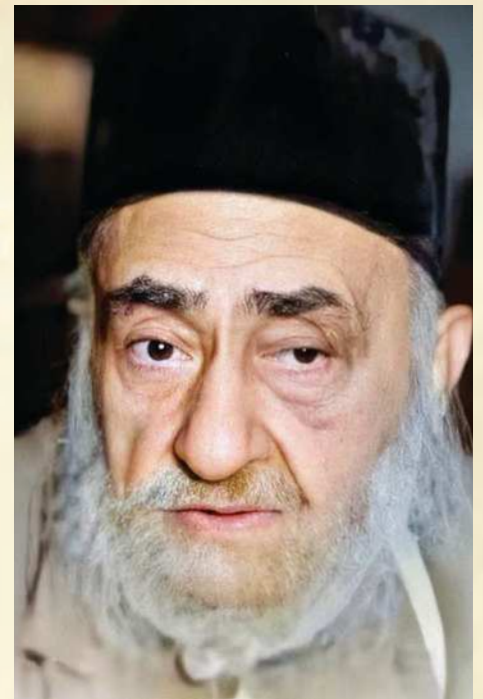
נחרדה האישה עד עמקי נשמתה, ומיהרה לביתו של הגאון רבי יעקב מוצפי זצ"ל. היא סיפרה לו את חלומה, וביקשה את סליחתו על שפקפקה בדבריו ולא עשתה מיד כאשר ציווה עליה.

והנה, מאותו יום שפסקה האישה מלהלוות בריבית, ראה זה פלא - נרות השבת שוב לא כבו.

הטבת חלום

ראש הישיבה, הרב יהודה צדקה זצ"ל, היה מתפלל כל יום עם הנץ החמה, במניינו של חכם יעקב מוצפי, ובשבת היה מתפלל בביהכ"ס 'שאוול צדקה'. הרב צדקה חוצין היה אח אביו של ראש הישיבה, ואביו של ראש הישיבה היה חכם שאול צדקה, שהיה סוחר, והוא שבנה את ביהכ"ס 'שאוול צדקה' על שמו. אחיו, חכם צדקה חוצין, גם הוא היה לו בית כנסת, שנקרא 'שמש צדקה'. ראש הישיבה היה מתפלל כל השבוע אצל דודו, ובשבת היה הולך אצל אביו.

יום אחד, הגיע ראש הישיבה וסיפר לתלמידיו

עם רבי יהושע שרהבני

כשעלה לארץ, הוא לא רצה לאכול בשר, אלא אם כן הוא עצמו היה בודק את הסכין. ובחגים היה אוכל מבשר השחיטה של הרב חוקיימה זצ"ל שהיה סומך רק עליו.

שמור וזכור - בגופו ממש

כל יום שיש, היה חכם יעקב מוצפי עושה קניות לשבת כ'שוק הבוכרים', ואחר היה עולה ברחוב יחזקאל לכיוון רחוב צפניה, שם היה גר, כשהוא נסחב עם שני סלים גדולים. כשהגיע לו עזרה, היה מסרב לקבל, כשהוא טוען, "לכבוד שבת, אני מרים".

התראת נרות השבת

פעם הופיעה אישה עשירה בפני הגאון רבי יעקב מוצפי זצ"ל, משרידי דור דעה שבכבל, ובפיה סיפור מוזר. לדבריה, בכל ליל שבת, לאחר שהיא מדליקה נרות, הם כבים לפתע, ללא כל סיבה.

"האם את מלווה כספים בריבית?" שאלה הרב.

האישה השתוממה. מנין יודע זאת הרב? ואכן, הודתה האישה, "אמנם כן, אך אני מקפידה לערוך 'היתר עיסקא' כדת וכדין, ועל כן ריבית מותרת היא זו".

"בכל זאת," ענה לה הרב, "עליך לחדול מכך מיד, שאם לא כן, דעי שמסכנת את חלילה את שלום ילדיך".

יצאה האישה מביתו של הגאון, וסיפרה את הדברים לרב אחר. אותו רב הרגיעה ואמר, שאין כל איסור להלוות כספים באמצעות "היתר עיסקא" (משמעו, שהמלווה נעשה כשותף בעסקי הלווה, והאחוזים שהוא

רבי יעקב מוצפי בעריכת תפילות ותיקונים על קברות הצדיקים

היכול מרן הבית יוסף

ההלכה היומית שע"י מוסדות המיישר

הדלקת נרות חנוכה בע"ש

הנרות יש איסור להשתמש לאורם (כמבואר בשו"ע סי' תרעג ס"א), נמצא שהאור של הנרות שבת הוא זה שמאיר את הבית ועושה שלום בבית.

ויש לדחות, שהרי הפר"ח (הובא בשערי תשובה ס"ק ג) פסק שמותר ללכת לאור נרות החנוכה ואינו נחשב שמשמשם לאורה, וא"כ כיון שעיקר נרות שבת הוא משום שלא יתקלו בדברים ויפלו וזה יכול להעשות ע"י נרות החנוכה, נמצא שהנרות שבת הם רק תוספת אורה, וא"כ חזרת השאלה איך יוכל ללכת עליהם.

לכן לכתחילה עדיף שינחם שלא במקום הנרות שבת, ואז הם לא יהיו תוספת אורה.

ומ"מ הובא לעיל דעת החזו"ע שכתב שמי שמכבד על תוספת אורה, יש לו על מי שיסמוך.

האם מותר להניח מים תחת השמן בע"ש ?

כתב בשו"ע (סי' רסה ס"ד) שאסור להניח תחת השמן מים אם דעתו כדי שיתכבה הנר, משום שגרם כיבוי אסור אפילו מע"ש, אבל אם מניח כדי שלא ייווצר שחור בראש הכוסית, או כדי שהשמן יהיה קרוב לראש הפתילה שישאב יותר טוב, או לדמו שעם ישראל נמשלו לשמן והמים למים הזדונים שהם אומות העולם להגביר את כח עם ישראל על האומות, וכן כל שלא נועד לצורך כיבוי, מותר.

מה קודם האם הבדלה או נ"ח ?

כתב בשו"ע (סי' תרפא ס"ב) שכבתי הכנסת כמוצ"ש קודם מדליקים את החנוכה ואח"כ מבדילים, כדי שהאנשים שיהיו בהבדלה בבית הכנסת יהיה להם עוד זמן של פירסומי ניסא, אבל בבית קודם מבדילים ורק אח"כ מדליקים נרות חנוכה, ומי שמוציא שבת כדעת ר"ת גם כמוצאי שבת חנוכה, ינהג כר"ת אלא שראוי מאוד שיזדרז מיד [בצאת השבת לר"ת] להדליק את נרות החנוכה, (חזו"ע עמ' קפ, אורל"צ ח"ד עמ' רסה) [שאו הוא יוכל להרוויח את שיטת הרמב"ם והרבה ראשונים שמדליקים חצי שעה מהשקיעה, ולדעת ר"ת השקיעה היא 13.5 דקות קודם צאת שבת לר"ת, ולכן אם ידליק לא יאוחר מ-16 דקות זה עדיין תוך החצי שעה של השקיעה של ר"ת].

אמנם מי שגורם לו ללחץ, יוכל להדליק גם אח"כ ויש לו על מי לסמוך, כיון שאנשים מגיעים מאוחר לבית ויש פירסומי ניסא עד מאוחר, וגם מסתבר שחז"ל לא יתקנו דבר שאנשים יצטרכו לצאת מוקדם מעבודתם ואולי גם להפסידים כספיים, ולכן מסתבר שחז"ל יסכימו שיוכל בכה"ג להדליק יותר מאוחר.

מה קודם מנחה של ע"ש או נ"ח ?

מבואר באחרונים (משנ"ב סי' תרע"ט ס"ק ב' בשם השע"ת (שם ס"ק א) ופמ"ג (סי' תרע"א ס"ק י) שיש להתפלל מנחה קודם להדלקת נרות חנוכה, [דעת הפמ"ג משום שלא יהיה תרתי דסתרי, כיון כשמדליק בפלג המנחה משום שהוא לילה, א"כ איך יתפלל אח"כ מנחה, והשע"ת כתב שהטעם משום שמנחה הוא כנגד תמיד של בין הערביים ונרות חנוכה הם כנגד הנס הנעשה במערה הנדלקת אחרי תמיד של בין הערביים]. אמנם אם לא הספיק להתפלל מנחה בע"ש קודם הדלקת נרות, והגיע זמן הדלקת נרות חנוכה, ידליק ואח"כ ילך להתפלל ולא יתפלל ביחידות (הליכו"ע ח"א עמ' ס"ח, אורל"צ ח"ד עמ' רסג).

מהו שיעור השמן שצריך להניח בנרות בע"ש ?

כתב בחזו"ע (עמ' ע) שצריך להניח שמן כנר כדי שידלק חצי שעה לאחר צאת הכוכבים, ויש המחמירים להניח שמן שידלק עד אחרי צאת הכוכבים של ר"ת, אבל המנהג הוא שמספיק להניח שמן שידלק עד צאת הכוכבים של הגאונים [שהוא 13.5 דקות לאחר השקיעה].

ויש המחמירים בכל יום להניח שמן כנר עד שרוב האנשים בחוץ חוזרים לביתם, וזה לא חיוב אלא חומרא בעלמא, כיון שחז"ל לא יגזרו על הציבור לכזו הרכה שמן.

האם יכול להדליק בע"ש נרות שבת בברכה לאחר שכבר נרות החנוכה דולקים, הרי הם רק תוספת אורה ?

כתב בשו"ע (סי' תרע"ט ס"א) שבע"ש מקדימים להדליק נר חנוכה ולאחר מכן נרות שבת, וא"כ יוצא שהיה אור בבית כשעת הדלקת נרות שבת, ואיך יוכל ללכת על נרות השבת הרי זה תוספת אורה, והשו"ע (סי' רסג ס"ח) פסק שלא מברכים על תוספת אורה, כיון שהאור נועד מפני שלום בית שלא יתקלו בדברים ויפלו, וכאן הרי יש כבר אור.

[ויש שמטעם זה בזמן הדלקת נרות שבת מכבים את האורות בבית, ואחרי שהדליקו נרות שבת מדליקים גם את האור, והוא חלק מהאור של שבת, וכתב בחזו"ע (ח"א עמ' רטו) שראוי מאוד לעשות כן, ומי שלא עושה כן יש לו על מי שיסמוך]

יש שרצו לומר שאם לא ידליק את השמש אין לו בעיה, כיון שרק השמש נועד לצורך אורה, ושאר

מעשרה בידודי

שאלות אקטואליות מבית הדין
בענייני חושן משפט
בעריכת הרב"ג רבי יעקב כהן
שליט"א
מאברכי מוסדותינו

הונאה בשכירות קרקע

שאלה: לפני חצי שנה חסידות סאטמר פנתה לאחד המפיקים הגדולים, שיש לו חברה שמפיקה את כל האירועים הגדולים כציבור החרדי, ואמרה לו אנו רוצים שתפיק לנו אירוע כפרשת תולדות שבו האדמו"ר מסאטמר ישבות במירון יחד עם אלפי חסידיו מהארץ ומחו"ל, אך תנאי ראשון יש לנו שתשכור את הרוכ המוחלט של המיטות העומדות להשכרה הפרטיים והעסקיים ועליך לשמור בסוד את המידע שהשכירות היא עבור שבת סאטמר, כדי שאנשים לא יקיפצו מחירים, ועתה כמה ימים לפני השבת כמירון, באו המשכירים וטענו הסתרתם מידע שזה עבור שבת עם האדמו"ר, ועבור שבת כזו אנו רוצים להשכיר לבר במחיר גבוה יותר ויש כאן הונאה, הדין עם מי ?

תשובה: הדין עם חסידות סאטמר ואין המשכירים יוכלים לבטל כלל את השכירות שהשכירו למפיק האירועים.

הנימוק: קי"ל בשו"ע (סי' רכו' סעי' לבי) שאין הונאה בקרקעות, אלא שמבואר שם [סעיף כט'] מחלוקת האם ביותר מפלגא יש הונאה, מכל מקום עבר זמן כדי שיראה לתגר או לקרובו דחשים מחילת הונאה, כמו כן יש לדון האם הסתרת מידע מהמוכר נחשב מקח טעות שנחלקו בזה הפוסקים דעת המרש"ם [ח"ג סי' קפא] דחשיב מקח טעות, וכ"ה דעת ספר יהושוע [פסקים וכתבים סימן קכא], אומנם התשורת שי [מהדו"ק סי' שצב] דחה דברי ספר יהושוע וכתב דהסתרת מידע לא נחשב מקח טעות, ועוד שהאדמו"ר אמר מפורש למפיק האירוע, שאם המחירים יקפצו כגלל שהוא מגיע, הוא לא יגיע למירון, אלא למקום אחר, ורק אם יצליח להשכיר את רוב הדירות במחיר סביר הוא יגיע למירון, ודו"ק.

לזכרון עולם בהיכל ה'

רות

בת שרה

מרדכי

בן חביבה

גבריאל

בן מסעודה

ר' שלום אהרון

בן רחל

איגרת ל בני הנעורים

חנוכה - דע את האויב

נמצאים במקום סכנה אזי עומדים על המשמר ולא מסיחים דעת, ואזורים כוח להתגבר, אבל כאשר יושבים בטח חסר בערנות, חסר כוונות ואז טועים ונכשלים.

במדרש תנחומא (פרשת במדבר) איתא "אמר רבי יהושע בן לוי אילו היו יודעים אומות העולם מה בית המקדש יפה להם, קסטוריות היו מקיפים אותו כדי לשומרו, שהיה יפה להם יותר ממה שהיה יפה לישראל, שכן שלמה סידר בתפילתו: "וגם אל הנכרי אשר לא מעמך ישראל הוא, אותה תשמע השמים וגו' ועשית ככל אשר יקרא לך הנכרי" (מלכים א' ח' מא), כשהוא בא אצל ישראל, מה כתיב: "ונתתה לאיש ככל דרכיו אשר תדע את לבבו" (דה"ב ו' ל') אמר שלמה: ריבון העולמים אם הוא ראוי רק לו, ואם אינו ראוי אל תתן לו.

יצריך להבין מדוע שלמה התפלל עבור הגויים יותר מאשר עבור ישראל? לגוי - ככל אשר יקרא ויבקש, ללא כל תנאים בין ראוי בין שאינו ראוי, ה' ישמע לבקשתו. ואילו לעם ישראל "רק אם תדע את לבבו" כלומר רק אם ראוי וכשר הוא אז תשמע לקול תפילתו. מדוע פחות מהנכרי? ויש לומר שלטובת ישראל אופן הנהגה זו, כשמקבלים כל אשר מבקשים ללא כל הברל בין ראוי ללא ראוי, אם כן אין סיבה, גורם, וטעם לתקן ולשנות את דרכיו ומעשיו שיהיו ה' שומע תמיד בכל מצב. אבל כשנותנים רק למי שראוי רק לפי דרכיו ולפי מעשיו בלבד הכרח הוא לעמוד איתן ולדחות טוב כדי שישמע ה' בקשתו.

כשאדם חי בידיעה שהכל לפי מעשיו הוא נזהר יותר הוא רוצה להשתפר. דומה הוא להולך על גשר צר מאוד שחושש שמא ימקד ויפול, אדם שמבין שחי הוא על גשר צר כל מהות חייו ואופן מעשיו משתנים, כל מעשיו כבר בצורה אחרת. אבל לגבי חלום יוסף שחולם בתחילת פ' וישב שהשמש והירח והכוכבים והאלוים בשדה כולם משתחוים ליוסף, יש להבין מה מטרת החלום מה מועיל לדעת מה העתיד טומן, בכל מקרה יוסף יהיה מלך על מצרים גם כלי החלום, ואין לומר שמטרת החלום כדי שישנאוהו אחיו וימכרוהו למצרים שהרי המדרש מכבד שלא מכרוהו משום חלומותיו אלא משום שהוציא דיבתם רעה לאביהם על כן הורידו שכינה עימם ודנו את יוסף כדן רודף, אבל לא מפני חלומותיו. אם כן מה מטרת החלום? מה תועיל הידיעה עכשיו שעוד עשרים ושנים שנה יהיה מלך?

אלא "מילתא דרמא על אינש אדעתיה" (שבועות לד'): דבר המוטל על האדם - דעתו עליו ידיעת הדבר משפיעה על מעשיו, יוסף גדל תחת רושם שהוא עתיד למשול, אין נעשים מלך על כל מצרים ביום אחד כדי להיות מלך צריכים להיות מוכנים לכן שנים רבות קודם, לחיות תחת רושם שכזה וממילא כל חיו חייו משתנים. וכן מצינו במשיחת דוד למלך (שמואל א' פרק טז) שמואל הנביא נשלח במסירות נפש ממש שהרי כמעשה זו כדרך סכנת נפשות כאשר עדין שולט ומולך המלך שאול וכשם שאמר שמואל לה': "איך אלך ושמע שאול והרגני", (ובגמ' פסחים קח:) אמרו שאע"פ ששולח מצוה אינם ניזוקים במקום כזה שהסכנה שכיחה יכולים להנוק) ותימה, מדוע למהר ולמשוש את דוד למלך לישראל והרי רק לאחר שנים נתמנה דוד בפועל למלך על ישראל ומדוע להסתכן לכאורה לשווא. אלא הוא הרעיון גם אצל דוד, דוד חייב לגדול תחת רושם שעתיד להיות מלך על ישראל, ידיעה זו תשפיע על כל מהלך חייו, מעשיו והתנהגותו.

מדוע מבחין יעקב ברמאויות של לבן, ולא מבחין בשינאת בניו ליוסף? אלא כשמכירים את האויב יודעים להלחם כנגדו כשנמצאים אצל לבן כסכיבה רעה יודעים שיש אויב ונשמרים, אבל כשנמצאים עם האחים עם השבטים הקדושים, כשנמצאים בסכיבה טובה לא חוששים, כבר לא נזהרים כבר לא ערניים מספיק ואז קל להיכשל ולעשות טעויות, וכמוכן שהכל זה חשבונות של מי שאמר ויהי העולם, אלא שנעשה כאופן זה.

ורעיון דומה מובא במדרש (שה"ש רבה פ"ב) "כשוננה בין החוחים כן רעיתי בין הכנות, אמר רבי ברכיה, אמר הקב"ה למשה לך אמור להם לישראל, בני כשהייתם במצרים הייתם דומים לשוננה בין החוחים תנו דעותם שלא תעשו כמעשה אלו" (היינו מעשה מצרים). - ביאור הדברים, כשם שעשיתם מאמץ כשהייתם בגולה בתוך טומאת מצרים להיות ערניים, ככוונות, להלחם כנגד כל ניסיון ומפריע לבל תכשלו. כך כשתבואו אל הארץ הקדושה אל תתרפו אל תניחו את הנשק להלחם נגד הדיכר הרע, יש להזהר גם בסכיבה טובה. (עיי' חכמת המצפון ה' ע"ה בשם האור חדש).

הרבה בעלי תשובה כשהיו נמצאים בעיר מולדתם עיר חילונית, היו מקפידים ובדקים כל דבר, כל תנועה, וכל מצרך שרכשו, אם כשר הוא אם לאו לכל יכשלו ח"ו. אבל למרבית הפלא כשעלו לגור בירושלים או בשכונה חרדית איבדו כבר את מנגנון הזהירות וקונים ואוכלים בלי להסתכל ומבלי לבדוק. כשיושבים בשלווה בלי חשש סכנה - זהו כבר התחלת הכישלון.

וכנ"ל בחינוך הילדים כאשר אדם הגיע לאזור חרדי סבור הוא שכבר אין צורך בטרחה מרובה לשמור בעין פקודה על כל צעד ושעל של בניו, וע"כ רבים הפסידו הפסדים חמורים בעניין.

החשמונאים נלחמו כאריות במסירות נפש נגד היוונים כדי שלא יפרצו את פרצות הדת ולשמור על קדושת העם ומצוות ה', ולאחר הניצחון חטאו ב"לא תעדי שולטן מכית יהודה" (יומא כג:) - כלומר שלא יסור שבט מיהודה, המלכות שייכת לשושלת דוד ולא לחשמונאים, אם כן היאך חטאו ואחוז ברסן השלטון ולא המליכו אחד מבני דוד אלא אחד ממשפחתם.

התירוץ לכך הוא כמו שאמרנו כשיש סכנה נלחמים, כשמרגישים את טומאת יון את הסכנה האורבת אז נלחמים ועומדים בפרץ, אולם לאחר הניצחון הגדול, לאחר המלחמה שקטה הארץ, אין יוונים השומאה הסתלקה לה, כבר לא חוששים יותר מסכנה רוחנית, לא חוששים מכשלון, הרגישו בטוחים ואז נכשלו **כאשר**

איתא בשבת (כא:) "שכשנכנסו יוונים להיכל טמאו כל השמינים שבהיכל וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד, נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים, לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה".

חכמים קבעו וציינו את חג החנוכה דוקא בנס פך השמן, ועל אף שלכאורה "נס קטן" הוא, שהרי ניסים גדולים נעשו לעם ישראל בכלל ובפרט, כגון לוי' חנינא בן דוסא שאמר לחומץ וידלוק (שלא אמר לשמן לדלוק אלא לחומץ וידלוק), ודלק "נר" זה זמן רב עד מוצאי שבת ולקחו ממנו נר להבדלה (תענית כה). ועוד כהנה רבות ניסים ונפלאות שהי"ת עושה עם עבדיו הנאמנים בכל דור, ויותר על כן **שהנס הגדול הוא הנצחון הגדול שבו**

מעטים, משפחה אחת, עם קומץ לוחמים נצחו אימפריה אדירה ששלטה בעולם כולו, מסתבר אם כן לעשות זכר לנס הנצחון ולא לנס פך השמן.

וכתב בספר "הר ההר" שהטעם לזה הוא לפי שהרגישו חכמים בריח ההתייונות הנוף באוויר שהחל כבר להתפשט בקרב הישוב היהודי שכן היה דרך היוונים להפיץ ולפרסם את חוכמתם בעולם - המיתולוגיה, כוחות הטבע, היופי, הטף, כוחי ועוצם ידי. כל מקום שכבשו יסדו ערים שמגמתם הייתה להפיץ את דעותיהם ותרבותם. חכמים חששו מהשפעה זו, הכירו בארס שחדר והחל כבר להתפשט ולכך קבעו וציינו לפרסם דוקא את נס השמן, נס בית המקדש, נס הטהרה, נס הרוחניות ולא דוקא את נס הנצחון הגשמי ועולם הזה.

כלומר היוונים פרסמו את הטף והעולם הזה כנגדם באו חכמים לפרסם את הרוחניות, את הגר מצוה וטוהר אור, הראו לכל את החשוב באמת כדי שנגדע ויחדור לליבנו, האירו לנו את המטרה והמגמה האמתית של החיים. ולכן קבעו חז"ל מצוה זו של חנוכה דוקא בפרסום - להראות לכל מה חשוב לישראל באמת **היוונים** אם היו נמצאים היו עושים פרסום לנצחון, לכוח הגשמי - היו עושים שער נצחון, אנו מראים להם שתרבות יון זה האויב שלנו מה שחשוב לנו יותר זה נס פך השמן - הרוחניות.

כשמפרסמים ומכירים את התכלית ממילא מכירים מי האויב האמיתי, כשיודעים מי האויב קל להלחם, ונזהרים מליפול ברשתו וליתן מחסום לכל יחדור לחטונו.

כשיש מטרה, אתגר וידיעה כנגד מה להלחם אזי קל יותר, האסון והתחלת הכשלון כשלא יודעים שיש אויב.

יעקב אבינו כשהיה אצל לבן שמר תר"ג מצוות במסירות נפש ידע שעומד כנגדו רשע, חי ככוונות ובעירות חמידית לכל יכשל ח"ו, נתן את ליבו לכל פרט ומעשה בהתנהגותו של לבן, ומאידך אינו מבחין כלל כשנאתם הגדולה של בניו ליוסף, ובתמימות שולח אותו לבד ללא כל חשש לשאול בשלום אחיו הרועים בשכם, וכי לא הכיר את שנאתם ואיך עושה מעשה זה והרי יכולים להזיקו?!

ואלה יעמדו על הברכה

שילה בן נטלי חיה

איל בן יסמין

ווד בת יסמין

אליהו בן סאלמה

טל בן מדי

גיל בן אסנת

עידו בן רחל

יניב בן משה

מרדכי בן נטלי חיה

03-5520004

לתרומות והנצחות

עובדיה בן שרה

מאיר בן מדי

ירמיהו בן ויקטוריה

פריטים טמונים - פרשת וישב

בתמונה שלפניכם מסתתרים חפצים מפרשת השבוע
ומהסיפור של יוסף ואחיו.

חפשו היטב את הפריטים מהפרשה - מי שימצא את כולם, מנצח!

הפריטים שעליכם לחפש:

1. כתונת פסים - בגדו המיוחד של יוסף שקיבל מאביו יעקב.
2. כבש - הנה אחיך רועים את הצאן.
3. חבל גס - רמז להורדת יוסף אל הבור.
4. אבן עגולה - שפת הבור במדבר.
5. נאד מים - לשתייה במדבר.
6. מטבע כסף - רמז למכירת יוסף.
7. מטה רועים - כלי שימושי של בני השבטים.
8. נעלי עור רצועות ישן - מכירת יוסף - ואביו בעבור נעליים.
9. גמל - שירת הישמעאלים.
10. שטר מסחר קדום - לכו ונמכרנו לישמעאלים.
11. שק תבלינים - מהמסחר שהיה לישמעאלים.
12. טבעת חותמת - הכר נא למי החותמת והפתילים.
13. ענבים - חלום שר המשקים.
14. לחם - מאפה על ראש שר האופים.
15. סלסלה - והנה שלשה סלי חורי על ראשי.

האם תצליחו לגלות את כולם? בהצלחה!

מצא את ההבדלים

הגורות הללו קדש הו, ואין לנו רשות להשתמש בהן...

נרות חנוכה מאירים את הבית,

אבל בתמונה הזו מסתתרים כמה שינויים... האם תצליחו למצוא את כל 15 ההבדלים?

יש לכם פתרון? הזדמנות לזכות בפרסים מפתיעים! - שלחו את התשובות הנכונות למייל Office@mrbs.co.il
או לפקס 077-4701119 והיכנסו להגרלה-בהצלחה!

דברי תורה

דברי תורה
דרך אורו של הרשב"י
בזוהר הקדוש

זה בנגד זה עשה ה'

ממקורה - מגן עדן, ולכן כעס זה בחינה של רוח שיוצאת מגהינום כמבואר.

ג. הנשמה משכנה במח, וכלל שיותר חושב מחשבות של תורה ואמונה וישרות דרך ווכה ומעלה את הכל עימו, וכנגד זה בטר מאה. זה הפילוסופיה והחכמה היוונית. ייש דברים שעומדים במוצא שהם כלל יים מוטב ורע שניתן לקחת ממנו גם דב רים טובים אבל הוא תערובת טוב ורע, וזהו עניין של המדע בימינו שהסכנה בו גדולה, ייש דברים שהכופרים מנסים להכניס בפי נים, וכאשר נפגשים עם דברים שלא ירדו לעומקם או שאין יכולת להגיע לעומקם תולים בכפירות וכיוצא, ובגאווה החכמה שהוסיפו לעצמם חושבים שדעתם הכוזבת היא מוצדקת לפי שלא מכניסים את רצון ה' והשינויים שהקב"ה עושה בכל עת בעולם, שפעמים גם משנה סידרי עולם כמבול בימי נח וציאת מצרים וכו'.

וג' בחינות שטומא אלו הם רמוזים במילה יון בבחינת סיטרא דטומאה בעולם העליון, יוד בחכמה, ו' בו"ק, ונ' רגלה יורדת לנפש הבהמית. ומאחר ונתבאר שהחכמה היוונית היא השורש של הרעות והכפירות יש לדעת עצל כן בזמן זה שקמה החכמה יוונית נת רבתה הבחינה של תורה שבעל פה על ידי התנאים שנאמר עליה שהיא האוצר של הקב"ה חפסו באוצרותי ותוציאו כך אמר קב"ה. וחז"ל הקדושים ראו ברוח קדוש תם שה' רוצה להאיר ולהיות הולך ומוסיף כל שנה, את כח הקדושה, והחשמונאים בקדושתם בררו הקליפות בכח מסירות נפש, כאשר היה נצחון גדול של הקדושה חז"ל ראו שאור זה מתגלה בחודש כסלו שהוא כנגד החודש של קבלת התורה, כמו שאמר אאמו"ר שכליו כנגד סיון ולכן הוא אותו גימטרי' שהוא החודש השלישי מחודשי החורף, כנגד השלישי מחודשי הקיץ וכו'.

ותאוותיו, כפי שידוע שהר אולימפוס לשם העבירו את עובדי האלילים בכדי לא לפגוע בזקניהם משום הנימוס, ולמרגלות הר זה היו עושים את התחרויות לכבוד העבודה וזה שלהם שהיא מקור האולימפיאדה על שם הר האולימפוס.

וצריך לדעת שמלכות יוון שולטת על ג' מקומות, א. מוקדון ב. ספרטה ג. ואתונה. מוקדון הוא מקור המלחמות וממנה יצא הלוחם הגדול אלכסנדר מוקדון תלמיד אריסטו שראה את שמעון הצדיק שכבש את כל העולם, את כל אירופה, ואת כל אסיה ואפריקה וכו' והכניס הכל למלכות יוון. ספרטה - לשון ספורט (שהיו הורגים מי שלא ספורטאי) שכל חייהם היה לרומם את הגוף הנגוף. ואתונה - שהיא מקור החכמה הפילוסופית כפי שאמרו בגמ' על סבי דבי אתונה, ולכל מחוז היה אופי שונה. גם בכלל המדינות שכבש אלכסנדר מוקדון ישנם אופי שונה שכן כבש באסיה ששם שוכנים בני שם בן נח ששם ארץ ישראל, כבש את אפריקה מקום משכנם של בני חם הכושים, וכבש את אירופה מקום משכנם של בני יפת.

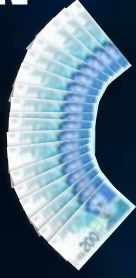
וידוע שהעבודה של עם ישראל היא לתקן את הנפש הרוח והנשמה שהם כנגד ג' דברים הללו שבטומאה א. יש בחינה של צימאון והשתוקקות, זה בחינה של הנפש, והיצה"ר רוצה לקחתה לתאוות של העוה"ז במקום גרסה נפשי לתאוה אל ה', והנפש הבהמית שמשכנה בכבוד, מטה את האדם ענייני העולם הזה. ב. משא"כ הרוח משר כנה בלב. כאשר לאדם יש רגשות חיוביים יש לו הרגשה שזה הארה של גן עדן וזה בחינת אהבה ויראה, אהבה לה' לתורה וישראל ויראת ה' ולרבות ת"ח וזה הרגש הקדוש, ויצה"ר רוצה להטות את הרגש לרע דהיינו שנאה נקמה כעס, וככל שמרחיקים תת הרע זהו הגן עדן בעולם הזה, כפי שכי טוב ברמח"ל שהרגשת הטוב שבלב, מגיעה

ידוע שכל חג, יש כנגדו חג בכל העולמות ועליונים ואינו חג רק בתחתונים, ואם חכ מים תקנו חג על חנוכה היינו שראו שיש וורש כל שנה שיחזור זה העניין ובכדי לה סביר את שורש הקליפות שהיו בזמנם ואת נצחון הקדושה ושוה המשך לביטול יצר ע"ז וכו' צריך להקדים שתקופת החשמר נאים וחג החנוכה הייתה באמצע בית מקדש שני, מאתים וארבע עשרה שנה לאחר בניית בבית השני. ואנשי כנסת הגדולה תקנו תק נות והנהגה גם לדורות וגם לתקופתם, כגון ייומא סט) ביטול יצה"ר של ע"ז, וזהו שר נוי עצום בכל סדר הנהגת הבריא, ובודאי שאם חכמים גדולים היו רצים אחר ע"ז כמו שמספרת הגמ' על מנשה בן חזקיהו המלך שאמר מנשה לרב אשי שאפילו חכם כרב אשי היה רץ חלילה, כי היה להם חכמה כיצד לפעול בע"ז, וחז"ל ביטלו את הכח וזה של הטומאה, אבל כנגד זה גם יש קדר שה וא"כ חייב להתבטל גם כח גדול של קדושה, שהרי זה כנגד זה עשה האלוקים, ולכן נתבטלה הנבואה שאז היו חגי זכריה ומלאכי נביאים אחרונים, וע"י ביטול כח הנבואה נוצרים יותר בילבולים וספיקות בעם ישראל, ועל כן גם נתן ה' כח לטומאת הספיקות לישראל שהיא החכמה היוונית, שבתחילה היה ביוון הכל עבודת אלילים, ועל כן הפילוסוף דיגנוס נהרג על שכפר אאלילים אלא שלאחר מכן כמו אריסטו פי טגורס ועוד פילוסופים (שי"א שאריסטו ברח בסוף ימיו ונתגייר והיא דעה יחידאה אבל יש מקום לדבר).

עצם התרבות והנימוס שלהם יצרו ספי קות בקרב חלק מעם ישראל שע"ז נעשו מתיוונים, וכידוע היו מושכים את העם לחכמתם על ידי מופעים אשר בנויים על תאוות הכוחניות והלחימה כגון לחימה עם שוורים וכיוצא, וגם על ידי תאוות גשמיות וזמר יווני ופיתוח ורוממות הגוף הנגוף

פרס ראשון:

3000

כל באי האירוע מגיל 13
משתתפים בהגולה

פזזם הזרז

בשעה אחת

פרס ראשון: תמונת צדיקים 3X	פרס ראשון: חפה תפארת לשולחן שבת 4X	פרס ראשון: גביע קידוש	פרס ראשון: גביע שמות הנהרות
פרס שני: ספר "הואצו"	פרס שני: תוכנית תפארת	פרס שני: כסוי חלון תפארת	פרס שני: כסוי שולחן תפארת

התמונות להמחשה בלבד

הילים ה" מתכנסים בפרך
באולם הסמון
שערות סבתא + שקית ממתקים
+ הגרלת ענק

הקנינים על כל ישראל ע"י גרסת הזדה במשך 40 דקות

בהשתתפותו של מורנו ורבנו המקובל
הרב חיים שמואל שליט"א

יום שלישי (ליל ג' דחנוכה) 19:00 ישיבת המייש"ר - רח' אורט ישראל 4 בת-ים

כל אולמות הישיבה פתוחים | כבוד קל כיז המלך | הררשמה להגולה 19:00 תחילת הגרסה - 19:30 | האירוע לגברים בלבד

לפרטים בקו קול התורה: 0799-111925

שלוחה 1/9

מעמד סיומי הזוהר הקדוש
הגדול בעולם

שע"י ישיבת המקובלים נהר שלום

בזאת
הוושעון

ב'זאת חנוכה' ייערך
מעמד פדיון נפש
ע"י המקובל הצדיק

הרב
בנימין שמואל
שליט"א

מסירת שמות בעבור
54 ש"ח לכל שם

טלפון למסירת שמות:
03-552-0004

לאחר מעמד הפדיון
יעתיר הרב בתפילה
וברכה על כל עם ישראל
הזקוקים לישועה
ניתן לשלוח שמות
ללא עלות